

Priority ČR v agendě vnitřního trhu EU 2021–2025

Obsah

| | |
|---|-----------|
| Seznam zkratk | 3 |
| 1 Exekutivní shrnutí | 5 |
| 1.1 Východiska, vize a obecný přístup vlády ČR k agendě vnitřního trhu EU | 5 |
| 1.2 Představení hlavních priorit | 5 |
| 1.3 Nástroje na prosazování priorit | 6 |
| 2 Úvod | 7 |
| 2.1 Východiska | 7 |
| 2.2 Odstraňování překážek na vnitřním trhu | 8 |
| 2.2.1 Dlouhodobé překážky na vnitřním trhu | 8 |
| 2.2.2 Překážky na vnitřním trhu způsobené pandemií COVID-19 | 8 |
| 2.2.3 Nové překážky v důsledku Brexitu | 10 |
| 2.2.4 Pracovní skupina Evropské komise SMET pro odstraňování překážek na vnitřním trhu EU | 11 |
| 2.3 Vize a obecný přístup ČR k agendě vnitřního trhu EU | 12 |
| 2.4 Aktivity ČR ve snaze o pokračující prohlubování vnitřního trhu EU | 13 |
| 2.5 Promítnutí vnitřního trhu v rámci Aktualizace nové průmyslové strategie 2020 | 14 |
| 2.6 Východiska a priority směrem k CZ PRES 2022 v oblasti vnitřního trhu | 16 |
| 2.7 Nástroje k prosazování priorit podrobněji | 16 |
| 3 Aktualizované priority ČR v agendě vnitřního trhu EU do roku 2025 | 17 |
| 3.1 Správa vnitřního trhu, implementace a vymáhání legislativy | 18 |
| 3.2 Nástroje pro občany a podnikatele na vnitřním trhu EU | 20 |
| 3.3 Volný pohyb zboží a volný pohyb služeb | 23 |
| 3.4 Volný pohyb osob | 25 |
| 3.5 Volný pohyb kapitálu | 27 |
| 3.6 Jednotný digitální trh | 28 |
| 3.7 Zlepšení provázanosti průmyslové a vnitrotržní politiky | 33 |
| 3.8 Hospodářská soutěž – nová regulace v oblasti zahraničních subvencí | 35 |
| 3.9 Zlepšení fungování vnitřního trhu v oblasti dopravy | 36 |
| 3.10 Ochrana spotřebitele | 36 |
| 3.11 Ochrana duševního vlastnictví | 38 |
| 4 Shrnutí priorit a úkolů | 40 |

Seznam zkratk

AI (Artificial intelligence) – Umělá inteligence

AMSP – Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky

B2B (Business-to-business) – představuje obchodní vztah mezi obchodními společnostmi

B2G (Business-to-government) – představuje obchodní vztah mezi soukromým a státním sektorem

CEF (Connecting Europe Facility) – Nástroj pro propojení Evropy pro digitální infrastrukturu

COVID-19 – vysoce infekční onemocnění způsobené [koronavirem SARS-CoV-2](#)

CZ – Česká republika

CZ PRES – Předsednictví ČR v Radě EU ve druhé polovině roku 2022

ČS (EU) – členské státy Evropské unie

DMA (Digital Markets Act) – Akt o digitálních trzích zveřejněný EK v prosinci roku 2020

DSA (Digital Services Act) – Akt o digitálních službách zveřejněný EK v prosinci roku 2020

DSM (Digital Single Market) – Jednotný digitální trh

eIDAS – Nařízení Evropské unie č. 910/2014 o elektronické identifikaci a důvěryhodných službách pro elektronické transakce na vnitřním evropském trhu

EDIHs (European Digital Innovation Hubs) – Centra pro digitální inovace

EEN ČR – Enterprise Europe Network ČR

EHSV – Evropský hospodářský a sociální výbor

e-JKM – elektronická Jednotná kontaktní místa

EK – Evropská komise

EP – Evropský parlament

EU – Evropská unie

EUDCC (EU Digital COVID Certificate) – Digitální covidový certifikát EU

EURES – Evropský portál pracovní mobility EK

FR – Francie

FR PRES – Předsednictví Francie v Radě EU v první polovině roku 2022

FTAs – mezinárodní dohody o volném obchodu

GAC – Rada pro obecné záležitosti. GAC koordinuje přípravy zasedání Evropské rady. Je rovněž odpovědná za řadu oblastí, které přesahují jednotlivé politiky.

HDP – Hrubý domácí produkt

HKČR – Hospodářská komora České republiky

HLG G.1 (dříve HLG G24) – Vysoká skupina pro konkurenceschopnost a růst ve formátu průmysl a vnitřní trh

IPCEI (Important Projects of Common European Interest) – tzv. důležité projekty společného evropského zájmu. Tato iniciativa je podporována Komisí. Tyto projekty jsou určeny pro spolupráci mezi dvěma a více zeměmi v oblasti vědy, výzkumu a inovací při vývoji špičkových technologií

JKM – Jednotná kontaktní místa

LMG (like-minded group) – skupina stejně smýšlejících států pro vnitřní trh EU

MD – Ministerstvo dopravy ČR

MF – Ministerstvo financí ČR

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

MK – Ministerstvo kultury ČR

MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
MSp – Ministerstvo spravedlnosti ČR
MSP – malé a střední podniky
MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR
MV – Ministerstvo vnitra ČR
MZ – Ministerstvo zdravotnictví ČR
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
PCPC (Product Contact Point for Construction) – Kontaktní místo pro stavební výrobky s označením CE
PPS – (Purchasing Power Standard) – parita kupní síly
PRES TRIO – předsednické TRIO v Radě EU v roce 2022 a v první pol. roku 2023 (FR, ČR, SE)
ProCoP (Product Contact Point; PCPs) – Kontaktní místo pro výrobky
PT RHSD ČR pro EU – Pracovní tým Rady hospodářské a sociální dohody ČR pro Evropskou unii.
Rada COMPET – Rada pro konkurenceschopnost. Tato Rada usiluje o zvýšení konkurenceschopnosti a posílení růstu v EU, je sektorovou formací Rady EU.
Rada ENVI – Rada pro životní prostředí odpovídá za politiku EU v oblasti životního prostředí, včetně ochrany životního prostředí, obezřetného využívání zdrojů a ochrany lidského zdraví. Zabývá se rovněž mezinárodními environmentálními otázkami, zejména v oblasti změny klimatu.
Rada FAC – Rada pro zahraniční věci je odpovědná za vnější činnost EU, která zahrnuje zahraniční politiku, obranu a bezpečnost, obchod, rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc.
Rada TTE – Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku usiluje o splnění cílů EU v oblasti dopravy, telekomunikací a energetiky: vybudovat moderní, konkurenceschopné a efektivní trhy a infrastrukturu a vytvořit transevropské dopravní, telekomunikační a energetické sítě.
SDG (Single Digital Gateway) – Jednotná digitální brána
SE – Švédsko
SE PRES – Předsednictví Švédska v Radě EU v první polovině roku 2023
SFEU – Smlouva o fungování EU
SMEI (Single Market Emergency Instrument) – Navrhovaný nástroj EK na řešení krizí na vnitřním trhu EU
SMET (Single Market Enforcement Task-Force) – pracovní skupina EK pro prosazování vnitřního trhu
SOLVIT – je bezplatná služba poskytovaná státní správou jednotlivých zemí EU a dále Islandu, Lichtenštejnska a Norska.
SPČR – Svaz průmyslu a dopravy České republiky
TCA (Trade and Cooperation Agreement) – Dohoda o obchodu a spolupráci mezi EU a Velkou Británií
TEN-T (Trans-European Transport Networks) – Transevropská dopravní síť.
ÚNMZ – Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
ÚOHS – Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ČR
ÚPV – Úřad průmyslového vlastnictví ČR
ÚVL ČR – Úřad vlády České republiky

1 Exekutivní shrnutí

1.1 *Východiska, vize a obecný přístup vlády ČR k agendě vnitřního trhu EU*

- **Téměř 450 milionů** spotřebitelů s přístupem ke zboží, službám, pracovním místům a obchodním příležitostem. Tento prostor bez vnitřních hranic vytváří až 56 milionů pracovních míst, která závisí na obchodu v rámci vnitřního trhu EU.
- **79,5 % českého vývozu směřuje právě na trhy EU** (83,6 % při započtení Spojené království Velké Británie a Severního Irska). V roce 2003 tvořil objem zahraničního obchodu ČR se členskými státy EU **89 miliard EUR, v roce 2017 již 228 miliard EUR a v roce 2019 přesáhl hranici 300 miliard EUR**; jde o stálý nárůst od vstupu ČR do EU.
- Přetrvávající překážky obchodu na vnitřním trhu: pokud by byly odstraněny všechny překážky volného pohybu, **HDP EU** (v roce **2019** okolo 16,5 bil. EUR) **by se zvýšil o více než 235 miliard EUR ročně**.
- **Zachování integrity vnitřního trhu**, tzn. nastolení stejných pravidel pro všechny bez ohledu na členství v eurozóně či na důsledky Brexitu. To znamená důsledné prosazování **nedělitelnosti všech čtyř základních svobod EU a plná integrace volného toku dat jako páté svobody vnitřního trhu tak**, aby byl zcela naplněn konvergenční potenciál vnitřního trhu.
- S tím souvisí nutnost **dokončení volného trhu se službami. Nelze setrvat pouze u dobře fungujícího vnitřního trhu se zbožím a vedle toho připustit pokulhávající trh se službami**. Pokud by byla směrnice o službách (z roku 2006) řádně implementována, **HDP celé EU by se zvýšilo minimálně o 2,6 %**.
- **I díky přínosu obchodu na vnitřním trhu HDP ČR silně konverguje k unijnímu hospodářskému průměru. Ve srovnání s EU-27 dosáhla ČR dle Eurostatu za rok 2020 asi 94 % průměru EU v HDP na obyvatele ve standardu kupní síly (PPS) předehнала v tomto ukazateli např. Španělsko s 86 % za rok a vyrovnala se tak Itálii (taktéž 94 %). Pro srovnání uvádíme, že v roce 2010 dosahovala ČR 84 % unijního průměru v HDP na obyvatele.**

1.2 *Představení hlavních priorit*

- Zlepšení fungování vnitřního trhu EU
- Lepší regulace („better regulation“), zlepšení implementace, dozoru a kontroly a vymáhání legislativy na národní i unijní úrovni
- Řádně a spolehlivě fungující nástroje pro občany a podnikatele na vnitřním trhu

Kromě těchto horizontálních priorit jsou pak stanoveny dílčí priority v následujících oblastech:

- Jednotný digitální trh
- Volný pohyb zboží a služeb
- Volný pohyb osob
- Uznávání vzdělávání a odborných kvalifikací, regulované profese
- Ochrana spotřebitele
- Ochrana duševního vlastnictví
- Zlepšení fungování vnitřního trhu v oblasti dopravy
- Volný pohyb kapitálu
- Zlepšení provázanosti průmyslové a vnitrotržní politiky

1.3 **Nástroje na prosazování priorit**

Spolupráce s institucemi EU:

- Prvořadě **přímou komunikací s Evropskou komisí a členskými státy** na všech úrovních (Evropská rada, sektorové Rady, tj. zejm. skupina na vysoké úrovni pro konkurenceschopnost a růst ve formátu vnitřního trhu a průmyslu (HLG G.1) a klíčovou je pak Rada pro konkurenceschopnost (COMPET), bilaterální jednání, využití českých europoslanců a europoslankyň obzvláště před a v průběhu CZ PRES 2022.
- V rámci **pracovní skupiny Evropské komise pro vymáhání pravidel vnitřního trhu SMET**, která byla zřízena v dubnu roku 2020 a vychází z opatření vyplývajících z *Dlouhodobého akčního plánu Komise pro lepší provádění a prosazování pravidel jednotného trhu*. SMET bude jedním z důležitých fór, jehož prostřednictvím bude ČR ve spolupráci s ostatními členskými státy a Komisí odstraňovat překážky na vnitřním trhu EU.
- Na institucionální úrovni EU je taktéž důležitá spolupráce s Evropským parlamentem a EHSV.

Aliance:

- ČR jako středně velký stát musí úzce spolupracovat s dalšími státy, aby dokázala prosadit své zájmy v institucích EU. Proto se ČR aktivně účastní a v řadě případů dokonce vede aktivity **skupiny stejně smýšlejících států pro vnitřní trh (like-minded group-LMG), jejíž tvrdé jádro tvoří ČR spolu s Dánskem, Estonskem, Litvou, Finskem, Irskem, Nizozemskem, Lucemburskem a Švédskem**.
- V souvislosti s **odchodem Velké Británie z EU**, která rovněž patřila do tzv. tvrdého jádra LMG, a oslabením této LMG skupiny je neméně důležité její **pragmatické rozšiřování** o další členy, jmenovitě aktuálně probíhá spolupráce s **Polskem, Slovenskem, Belgií, Portugalskem a Španělskem**. Naopak **méně funkční je spolupráce v rámci V4**
- Na podporu prohlubování vnitřního trhu bude ČR dále spolu s LMG **předkládat poziční dokumenty a využívat neformálních aktivit přidělených národních expertů (Secoded national experts)**.
- Pro ČR je důležité nastartování a prohlubování spolupráce v rámci PRES TRIA společně s Francií a Švédskem a neméně důležitá je bilaterální či přeshraniční spolupráce s dalšími ČS EU.

Na národní úrovni:

- Prosazování priorit vnitřního trhu na národní úrovni zejména ve spolupráci s Úřadem vlády ČR a příslušnými resorty
- S podniky, střešními organizacemi **hospodářských a sociálních partnerů**, zejména těmi, které jsou součástí evropských zaměstnavatelských a podnikatelských struktur, mají svá zastoupení v Bruselu a jsou součástí RHSD a jejích pracovních týmů. jejichž stanovisko může vhodně doplnit hlas vládních představitelů společně s dalšími relevantními stakeholdery.
- V rámci **platformy Fit pro budoucnost (Fit for Future Platform)**¹ – kterou tvoří skupina odborníků na vysoké úrovni, která má přispět k zjednodušení stávajících právních předpisů EU a při snižování administrativní zátěže pro občany a podniky.

¹ Platforma vystředí platformu REFIT a sdružuje celostátní, regionální a místní zástupce členských států, Výbor regionů, Evropský hospodářský a sociální výbor a skupiny zúčastněných stran s praktickými zkušenostmi v různých oblastech politiky.

2 Úvod

2.1 Východiska

Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále také jen „MPO“) se ve spolupráci s Úřadem vlády (dále také jen „ÚVL“) a ostatními resorty rozhodlo vypracovat nový strategický materiál k prioritám ČR v agendě vnitřního trhu s výhledem na roky 2021-2025, který navazuje na materiál „Priority ČR v agendě vnitřního trhu EU 2015-2020“. Cílem materiálu je představit základní směr české politiky v oblasti vnitřního trhu ve střednědobém výhledu včetně nastavení konkrétních priorit a z nich vyplývajících úkolů takovým způsobem, aby v konečném důsledku co nejvíce přispěl ke zlepšení jeho fungování a tím obecně ke zlepšení podnikatelského prostředí v ČR a EU.

Vnitřní trh je prostorem prosperity a svobody, jenž poskytuje téměř 450 milionům Evropanů přístup ke zboží, službám, pracovním místům, obchodním příležitostem a kulturnímu bohatství všech členských států a ve kterém mohou české firmy působit za téměř stejných podmínek jako na území ČR. Jednodušší je zapojení českých firem v rámci průmyslových hodnotových řetězců v EU, snáze pak dochází k technologickému transferu a spolupráci na výzkumu a vývoji nových produktů.

Podle studie Bertelsmann Stiftung² je každý rok úroveň blahobytu v ČR díky existenci vnitřního trhu vyšší o 3,99 %, což v přepočtu znamená 17 000,- Kč ročně na každého obyvatele ČR. Tento přínos je především důsledkem zvýšené produktivity firem a snížené obchodní přírážky, které s sebou vnitřní trh nese. Produktivita ČR je o 3,16 % ročně vyšší a obchodní přírážka o 1,26 % ročně nižší, než kdyby vnitřní trh neexistoval. To vypovídá o úrovni konkurence na trhu a také značí efektivnější využívání kapitálu a pracovní síly, a tudíž vyšší úroveň přidané hodnoty na pracovníka. Díky hlubší integraci EU od roku 1990 bylo již v roce 2015 v ČR o 129 000 pracovních míst více a domácí spotřeba byla o 11 200,- Kč vyšší, než pokud by k integraci nedošlo.

Přínos vnitřního trhu je pro ČR taktéž zcela patrný i na zvyšujícím se HDP na obyvatele dle srovnání unijního průměru (EU-27=100) a konvergenci ČR k unijnímu průměru. Ve srovnání Eurostatu³ ČR dosahovala za rok 2020 94 % průměru EU (EU-27=100) v HDP na obyvatele (HDP per capita in PPS) a v roce 2020 předešla v porovnání tohoto ukazatele například Španělsko, které dosahovalo 86 % průměru EU. ČR se navíc vyrovnala Itálii, která za rok 2020 dosahovala 94 % průměru EU v HDP na obyvatele v PPS. Pro srovnání uvádíme, že v roce 2010 dosahovala ČR 84 % unijního průměru v HDP na obyvatele v PPS.

Další významný fakt, který je třeba reflektovat, je dynamická změna v rozhodovacím procesu v rámci hlasování v Radě EU. Státy like-minded pro vnitřní trh po odchodu Velké Británie z EU přicházejí v rámci hlasovacího mechanismu, kde je povětšinou používána kvalifikovaná většina, o silného hráče (po Brexitu ztratila LMG 13 % unijní hlasovací populace – detailněji je popsáno v podkapitole 2.2.3 „Nové překážky v důsledku Brexitu“) a hlasovací síla tohoto bloku byla poměrně významně oslabena. Státy LMG musí nyní pragmatičtěji a obratněji usilovat o vyvažování pozice ostatních silných hráčů na VT, jejichž pozice byly po Brexitu v rámci hlasovacímu mechanismu v Radě EU ještě umocněny.

² Studie Bertelsmann Stiftung (2019): Estimating economic benefits of the Single Market for European countries and regions; https://www.bertelsmann-stiftung.de/fileadmin/files/BSt/Publikationen/GrauePublikationen/EZ_Study_SingleMarket.pdf

³ Eurostat – GDP per capita in PPS (2020): <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00114/default/table?lang=en>

2.2 Odstraňování překážek na vnitřním trhu

2.2.1 Dlouhodobé překážky na vnitřním trhu

Na vnitřním trhu stále přetrvává celá řada překážek, které brání využití jeho plného potenciálu. Jejich mapování z pohledu českých podnikatelů provedlo MPO v roce 2020⁴. Na základě nashromážděných dat na vzorku 140 respondentů z řad zástupců zejména malých a středních podniků a mikropodniků je patrné, že mezi největší překážky patří netransparentní podmínky a administrativní náročnost vysílání pracovníků a zaměstnávání místních pracovních sil a přístup k aktuálním a kompletním informacím. Dále se podnikatelé často setkávají s nedostatečnou předvídatelností chování a komunikace ze strany místních úřadů a skutečností, že procedury spojené s přeshraničním poskytováním služeb jsou administrativně náročné. Kromě uvedeného dotazníku si podnikatelé dále stěžují na v řadě případů neopodstatněné vyžadování formuláře A1⁵ a mnohdy i jeho překladu i při krátkodobých akcích a výjezdech, na časté kontroly, které jsou zacílené na pracovníky z určitých členských zemí při služebních cestách a krátkodobých vysíláních, nebo na nejasný a nejednotný výklad unijní legislativy v jednotlivých členských státech EU a obecně sklon k nárůstu protekcionismu na vnitřním trhu EU ze strany některých členských států EU.

Zdokonalení vnitřního trhu odstraněním výše zmíněných překážek by znamenalo další potenciální příležitosti pro ČR. Studie Evropského parlamentu⁶ například odhaduje, že snížení netarifních překážek by pro ČR dlouhodobě znamenalo zvýšení objemu mezinárodního obchodu o 6,32 % a ekonomický přínos odpovídající 3,17 % HDP (přibližně 170 miliard Kč). Snížení překážek pro zahraniční investice by pak vedlo k dalšímu zvýšení objemu mezinárodního obchodu o 3,07 % a ekonomickému přínosu rovnajícímu se 1,54 % HDP (přibližně 80 miliard Kč).

2.2.2 Překážky na vnitřním trhu způsobené pandemií COVID-19

V letech 2020 a 2021 ovlivnilo unijní agendu několik důležitých událostí, které měly, a doposud mají, zásadní dopad i na vnitřní trh. Všechny tyto události však zastínila koronavirová pandemie. Pandemie zapříčinila nebývalý hospodářský propad celé EU. HDP ČR se podle dostupných údajů z prvního kvartálu roku 2021 propadl v roce 2020 v meziročním srovnání s rokem 2019 o 5,6 %⁷, a HDP EU jako celku se pak dle makroekonomické analýzy Komise propadl v meziročním srovnání o 6,4 %⁸ oproti roku 2019. Ekonomika ČR by se pak měla vrátit do předkrizového stavu nejdříve až na přelomu let 2022 a 2023. Koronavirová pandemie tak přerušila období silného ekonomického růstu ČR, který byl na vrcholu ke konci roku 2019, a zvýšila nejistotu v ekonomické oblasti a zapříčinila výrazný pokles investiční aktivity.

⁴ Detailnější výstupy týkající se vyhodnocení tohoto online dotazníku pro podnikatele jsou k nalezení zde: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/podnikani-v-eu/verejne-konzultace-a-pruzkumy/vyhodnoceni-dotazniku-pro-podnikatele--252727/>

⁵ ČSSZ – formulář A1: Formulář A1 má charakter osvědčení, které potvrzuje, jakým právním předpisům sociálního zabezpečení podléhá osoba v něm uvedená, a vystavuje jej vždy ten členský stát, jehož právní předpisy se na danou osobu vztahují; <https://www.cssz.cz/web/cz/pravidla-pro-urcovani-prislusnosti-dle-narizeni-883/2004-a-987/2009>

⁶ Studie EP (2014): The Cost of Non- – Europe in the Single Market; [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/510981/EPRS_STU\(2014\)510981_REV1_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/510981/EPRS_STU(2014)510981_REV1_EN.pdf)

⁷ Předběžný odhad HDP – 4. čtvrtletí 2020: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/predbezny-odhad-hdp-4-ctvrtleti-2020> (2-2021).

⁸ Eurostat: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/portlet_file_entry/2995521/2-02022021-AP-EN.pdf/0e84de9c-0462-6868-df3e-dbacaa9f49f (2-2021).

Nekoordinovaná a narychlo přijímaná opatření na úrovni národních států zapříčinila v rané jarní fázi koronavirové pandemie v roce 2020 uzavírání hranic členských států EU, omezení toku mezinárodní dopravy, a tím pádem i omezování poskytování služeb a pohybu pracovníků. ČR je průmyslová země, kde však služby představují 60 % HDP. Tyto dva sektory jsou tedy silně provázány skrz hodnotové řetězce, které byly touto pandemií silně narušeny. ČR, ale i další členské státy EU proto apelovaly na Komisi, že je potřeba zejména restartu velmi zasaženého sektoru služeb na vnitřním trhu EU.

Princip „čtyř svobod“ vnitřního trhu byl v prvních týdnech pandemie jednoznačně narušen. Členské státy z důvodu pandemie zaváděly nekoordinovaně omezení pohybu osob i zákazy vývozu kritického zboží, což vedlo k významnému zpochybnění základních stavebních kamenů vnitřního trhu. Na to reagovala Evropská komise a již v průběhu března roku 2020 doporučením Rady (EU) 2020/1475 o koordinovaném přístupu k omezení volného pohybu v reakci na pandemii COVID-19 a vyzvala členské státy EU, aby zachovaly volný pohyb zboží v EU a zároveň předložila návod, jak postupovat při ochraně vnitřních i vnějších hranic EU. Komise se podílela mimo koordinace protikoronavirových opatření ve spolupráci s členskými státy EU na udržování tzv. *green lanes* (zelených pruhů) pro plynulejší tok mezinárodní dopravy, kdy EK k problematice implementace zelených pruhů v nákladní dopravě vydala dne 23. 3. 2021 samostatné sdělení⁹. Komise zejména v období od března do září 2020 reagovala na překážky vyvolané koronavirovou krizí přijetím řady opatření, která měla či mají za cíl eliminovat dopady koronavirové krize a zlepšit fungování vnitřního trhu EU.¹⁰

Pro ilustraci dopadu těchto omezení je vhodné zmínit situaci z února 2021 v souvislosti s tehdejšími zavedením hraničních kontrol silničních dopravců ze strany Německa na společných hranicích s ČR v reakci na obavy Německa ohledně šíření nemoci COVID-19 v ČR. Tyto kontroly na hranicích byly v rozporu s výše uvedeným březnovým doporučením Komise. Po vyhlášení těchto omezení došlo k tvorbě dlouhých kolon na německo-českých hranicích. Zavedení kontrol mělo zásadní negativní dopad nejen na přeshraniční pracovníky a oblast služeb, ale i na přepravu zboží a včasné zajištění dodávek. Nefungovaly *green lanes*, což narušilo fungování dodavatelských řetězců. Za této situace bylo dne 19. 2. 2021 svoláno ad hoc jednání Pracovní skupiny pro prosazování pravidel vnitřního trhu (SMET). ČR se na tomto jednání k zavedeným opatřením ze strany Německa vyjádřila kriticky a žádala garance fungování *green lanes*. Většina ČS i Komise tehdy na tomto jednání ČR podpořila. Dotčené kontroly na straně Německa byly zcela zrušeny v druhé polovině dubna roku 2021. Nejen na tomto příkladu je tedy patrné, že do budoucna je třeba nezbytně nutné posílit připravenost vnitřního trhu na podobné krize, a to si vyžádá zlepšení krizového managementu evropských orgánů, ale i lepší spolupráci, komunikaci a koordinaci jednotlivých opatření mezi ČS EU a Komisí.

Zásadní unijní reakcí na koronavirovou pandemii bylo zveřejnění Plánu na podporu oživení Evropy a upravení *víceletého finančního rámce* (VFR) ze strany EK na roky 2021–2027¹¹ na takovou úroveň, aby tato alokace dokázala reflektovat potřeby EU směřující k cíli zotavení se z pandemie COVID-19. **Dlouhodobý rozpočet EU a nástroj Next Generation EU** na podporu ekonomického oživení Evropy je

⁹ Sdělení EK k implementaci Green Lanes (3-2020); https://ec.europa.eu/transport/sites/default/files/legislation/2020-03-23-communication-green-lanes_en.pdf

¹⁰ Časový přehled opatření EU ve spojitosti s koronavirovou krizí: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/timeline-eu-action_cs

¹¹ [Plán na podporu oživení Evropy ve výši 750 miliard eur](#) si klade za cíl zmírnit dopady pandemie a zároveň položit základy pro zelenější a udržitelnější budoucnost. Celková částka ve výši 1,8 bilionu eur pomůže Evropě zotavit se z koronavirové pandemie a vyjít z ní ekologičtější, digitálnější a odolnější.

největším stimulačním balíčkem, který EU doposud financovala. Celková částka přesahující 1,8 bil. EUR obsahuje alokaci v rámci VFR do oblasti jednotného trhu EU, inovací a digitální oblasti a dalších oblastí. Celková alokace pro ČR má činit 35,7 mld. EUR (přibližně 950 mld. Kč). Z nástroje Next Generation EU bude ČR čerpat na dotacích 8,7 miliard EUR. Důležitou roli přitom hraje rovněž **digitální covidový certifikát EU (EUDCC)**, který má usnadnit pohyb osob přes hranice. Důležitou roli by také měl hrát nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu (SMEI), který by měl zlepšit připravenost vnitřního trhu na budoucí krizi obdobné té koronavirové.

2.2.3 Nové překážky v důsledku Brexitu

V otázce Brexitu se v samém závěru roku 2020 (24. 12.) podařilo dojednat dohodu mezi EU a Velkou Británií o uspořádání vztahů po konci přechodného období (*Dohoda o obchodu a spolupráci-TCA*). Ratifikační proces na straně EU byl dokončen přijetím *Rozhodnutí Rady EU o uzavření Dohody o obchodu a spolupráci* poté, co s dohodou souhlasil i Evropský parlament dne 28. 4. 2021. Tato dohoda oficiálně **vstoupila v platnost dne 1. 5. 2021**.

Díky TCA mají občané i firmy v EU i Velké Británii potřebnou jistotu a stabilitu týkající se vzájemných vztahů počínaje 1. 1. 2021. Ve výsledku tak zřejmě došlo k výrazně menším ztrátám ve vzájemném obchodu než v případě tvrdého Brexitu, který by nastolil cla podle režimu Světové obchodní organizace (WTO). I přes dosažení této dohody čelí mezinárodní obchod značné nejistotě, která je znásobena i dalším těžko predikovatelným vývojem koronavirové pandemie.

Firmy čelí značnému nárůstu administrativy a nákladů, mnohdy také velkým časovým prodlevám. Dopady a fungování dohody, zejména pro malé a střední podniky (MSP), bude nutné vyhodnotit a hledat cesty, jak některé negativní dopady zmírnit. Zejména je nutné se zaměřit na oblast celního řízení a správnou aplikaci pravidel původu. Je potřeba pravidelně vyhodnocovat fungování dohody v praxi. Některé dopady brexitu se projeví s odstupem. S ohledem na aktuální tlak na dodavatelské řetězce odložila Velká Británie konec některých výjimek dokonce až na rok 2022. (např. v oblasti fytoosanitární kontroly).

Dohoda TCA nemůže sice být plnohodnotnou náhradou stavu, kdy by Velká Británie zůstala členským státem EU a mohla tak využívat neomezeně benefitů vnitřního trhu, ale na druhou stranu je pozitivním signálem pro navázání a pokračování ve vzájemných obchodních vztazích s EU, potažmo ČR s Velkou Británií, kdy pro ČR je tento trh tradičně velmi důležitý. Nad rámec nutnosti udržet úzké obchodní vztahy, spatřuje ČR potenciální oblasti mezinárodní spolupráce i v oblasti mezinárodní standardizace, kde se ČR domnívá, že Velká Británie by mohla být stále nakloněna podpoře globalizace unijních standardů.

Kvůli odchodu Velké Británie z EU dále oslabuje pozice liberálně smýšlejících států pro vnitřní trh (LMG). V agendě vnitřního trhu se hlasuje v rámci Rady kvalifikovanou většinou, kterou tvoří 55 % států, které reprezentují 65 % unijní populace. Zatímco s Velkou Británií reprezentovalo úzké jádro like-minded států (neformální skupina členských států EU zasazující se o liberalizaci vnitřního trhu EU a jeho další prohlubování, do níž patří i ČR) 24 % obyvatel EU, bez UK je to už pouze 11 %. V důsledku toho se hlasovací těžiště více posouvá směrem k těm státům, které se k další integraci vnitřního trhu staví neutrálně (Německo) či dokonce odmítavě (Francie).

Nedávný odchod Velké Británie z EU prostupuje všechny politiky vnitřního trhu a ovlivnil či může do značné míry ovlivnit priority a politiky vnitřního trhu, které jsou v tomto materiálu vytyčeny.

V kombinaci s narůstáním protekcionistických tendencí globálně je prosazování liberálních obchodních priorit na vnitřním trhu čím dál náročnější. V některých agendách, jako je například vysílání pracovníků, je proto nutné vedle odstraňování nových překážek současně hájit dosaženou úroveň integrace vnitřního trhu. Odchod Velké Británie z EU má důležité implikace rovněž k diplomatické strategii ČR k prosazování jejích priorit, kdy ČR musí mnohem častěji komunikovat v institucích EU se státy mimo úzký okruh skupiny LMG a rovněž posilovat jednání na bilaterální úrovni zejména u těch států, v nichž čelí čeští podnikatelé nejvýznamnějším překážkám (např. Rakousko, Německo). Cílem ČR by tak mělo být pragmaticky rozšiřovat LMG o názorově blízké státy jako je PT, BE, PL a další.

ČR si velmi dobře uvědomuje, že po odchodu Spojeného království z EU dochází k dynamické změně v rozhodovacím procesu v Radě EU (cca 80 % návrhů je přijímáno tzv. kvalifikovanou většinou) a ČR se bude muset při vyjednávání obejít bez silného partnera a spojence v řadě unijních politik, a to nejen v oblasti vnitřního trhu. Tento fakt může ztížit pozici menších a středně velkých států (jako ČR) a naopak dojde k posílení pětice největších členských států. Brexit v tomto ohledu zásadně posílil francouzsko-německé spojení. Blokační menšinu v rámci legislativního procesu v EU tvoří čtyři státy EU, které reprezentují dohromady 35 % obyvatelstva. Francie a Německo dohromady zastupují 33,51 % unijního obyvatelstva, ke zformování blokační menšiny proto stačí, aby na svou stranu získaly dva malé státy, které zastupují pouze 1,5 % unijního obyvatelstva, např. Kypr a Dánsko.

Z proměněné hlasovací matematiky tak vyplývá, že po Brexitu LMG ztratila pozici silného hlasovacího tělesa v rámci Rady EU, a proto je potřeba, aby převzala roli tzv. „*trend-settera*“, který bude pozitivně propagovat agendu vnitřního trhu a získávat pro ni další velké státy, jako jsou Německo, Francie, Španělsko a další.

2.2.4 Pracovní skupina Evropské komise SMET pro odstraňování překážek na vnitřním trhu EU

ČR v rámci strategického sdělení Komise z března roku 2020 nazvaného: „*Dlouhodobý akční plán pro lepší provádění a prosazování pravidel jednotného trhu*“ (dále jen „*Dlouhodobý akční plán*“) oceňuje opatření v podobě založení *pracovní skupiny pro prosazování pravidel vnitřního trhu* (SMET), kterou ustavila a řídí Evropská komise. Tato pracovní skupina byla zformována v dubnu roku 2020, ale fakticky zahájila intenzivnější činnost až na přelomu let 2020 a 2021 po přijetí svého mandátu ze strany Komise v prosinci 2020.

Pracovní skupina SMET se v rámci vyčleněných pracovních podskupin na technické úrovni zabývá odstraňováním překážek na vnitřním trhu EU, a to nejen v souvislosti s restrikcemi souvisejícími s koronavirovou pandemií, ale hlavně ve spojitosti s dlouhodobými překážkami na vnitřním trhu identifikovanými v Dlouhodobém akčním plánu. SMET řeší dále překážky vycházející ze zevrubné analýzy a identifikace priorit ze strany ČS a Komise nejen v sektoru služeb, ale i v dalších oblastech, kde je potřeba systematicky odstraňovat překážky na vnitřním trhu. ČR je v rámci této pracovní skupiny velmi aktivní a snaží se na národní úrovni navázat spolupráci se stakeholdery (hospodářskými partnery, profesními komorami atd.) tak, aby byli maximálně obeznámeni s činností této pracovní skupiny a pomohli zástupcům ČR získat zpětnou vazbu z pohledu potřeb domácího podnikatelského prostředí. ČR taktéž intenzivně zapojuje do technických jednání SMET experty ze státní správy, kteří pomáhají svojí expertizou podchytit probíranou problematiku a rozšiřují a prohlubují vnitrotržní pohled na danou věc. Podnikatelská komunita zdůrazňuje, že SMET by se neměl zabývat jen existujícími překážkami, ale i preventivními opatřeními, aby nevznikaly nové překážky.

Od začátku roku 2021 se konají pravidelná jednání šerpů výboru SMET složená z vybraných zástupců ČS EU a Komise, kteří mají za cíl rozpracovat vybrané tematické pilotní projekty a doručit SMET ta nevhodnější řešení a konkrétní opatření v podobě výstupů v praktické rovině spolu s prosazováním dobré praxe. Mezi vybrané tematické pilotní projekty, které se v rámci pracovní skupiny SMET detailněji řeší, patří široká škála oblastí, což ČR jednoznačně vítá. Mezi tyto pilotní projekty patří: 1. Přeshraniční omezení ve vztahu k profesním kvalifikacím a snížení požadavků na předkládání dokumentů; 2. Snižování protekcionistických opatření v agropotravinářském sektoru; 3. Administrativní překážky vztažené k oblasti vysílání pracovníků; 4. Certifikační systém a oblast vzájemného uznávání zejména pro oblast stavebnictví a do budoucna nový pilotní projekt – 5. Požadavky na pojištění pro poskytovatele služeb.

2.3 Vize a obecný přístup ČR k agendě vnitřního trhu EU

Projekt vnitřního trhu je nutno chápat jako kontinuální proces, který musí neustále reagovat na nové podněty **zvenčí** (globalizace, klimatická změna, závislost na zásobování energií a výpadek dodávek energie, dopady finanční a hospodářské krize, globální pandemie) a rovněž na podněty **vnitřní** (stárnutí populace, digitální a zelená tranzice, změny legislativy anebo technologický pokrok a s tím spojené nové obchodní modely a změny na trhu práce, i změny politické situace). Náročnost tohoto úkolu spočívá v tom, že se jedná o proces odstraňování přetrvávajících bariér za podmínky udržení stávajících vysokých standardů, a to vše za předpokladu řádné implementace a dodržování společných pravidel. Pro ČR má projekt vnitřního trhu velký význam. Oslabení jeho integrity v podobě rozdělení vnitřního trhu na tzv. staré a nové členské státy EU, či v důsledku Brexitu, by proto bylo zcela proti zájmům ČR. Dle odhadů by v případě rozpadu EU dle optimistického scénáře ČR přišla o 3,6 % HDP (v případě přechodu na systém obchodní dohody) a v nejhorsím scénáři o 13,3 % HDP (v případě přechodu na pravidla Světové obchodní organizace-WTO). Stejná pravidla pro všechny členské státy je potřeba zaručit také bez ohledu na to, zda je země součástí eurozóny anebo společnou měnu nemá. Právě takovéto rozdělení by myšlenku jednotné Evropy naprosto popíralo. **Pro ČR je celistvý a bezbariérový vnitřní trh EU nenahraditelný.**

S integritou vnitřního trhu úzce souvisí **nedělitelnost všech čtyř základních svobod EU a volného toku dat**. Všechny tyto svobody musí být vzájemně v rovnováze, aby mohl být plně využit konvergenční efekt vnitřního trhu. Nelze setrvat pouze u dobře fungujícího vnitřního trhu se zbožím a vedle toho připustit pokulhávání trhu se službami. Zájmem ČR tudíž je, aby vnitřní trh představoval prostor svobody podnikání, usazování, volného pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu a volný tok dat bez všech neopodstatněných, skrytých či protekcionistických bariér. Podnikatelé a spotřebitelé v České republice musí bez problémů využívat všechna svá evropská práva. Tyto principy je potřeba šířit i dále za hranice EU prostřednictvím mezinárodních obchodních dohod a mezinárodní standardizace na globální úrovni, ze které budou profitovat všechny podniky, zejména malé a střední podniky, které tvoří páteř hospodářství EU, a tedy i ČR.

V rámci konceptu otevřené strategické autonomie jde v obchodních otázkách o vybalancování aspektu otevřenosti EU a aspektu posilování její strategické autonomie. Tento koncept vznikl v reakci na dění způsobené koronavirovou pandemií. Klíčový je pak aspekt strategičnosti a omezení budování autonomie pouze na strategické účely a omezený rozsah tak, aby nedocházelo k opačnému efektu. Posílení otevřené strategické autonomie je prosazováno z důvodu nutnosti účinné reakce EU na budoucí výzvy, záruky živobytí a zajištění bezpečnosti občanů EU. Evropa se chce také spoléhat na sílu

své široké výzkumné základny a podporovat svou rostoucí digitální infrastrukturu a ekonomiku, přičemž musí zajistit, aby základní demokratické hodnoty kontinentu platily i v digitálním věku. ČR dlouhodobě podporuje liberální přístup ve spolupráci se třetími zeměmi, dojednání ambiciózních globálních pravidel pro digitální obchod a při respektování pravidel bezpečnosti a ochrany osobních údajů se vymezuje proti digitálnímu protekcionismu. Spolupráce s nadnárodními koncerny a zahraničními partnery je v oblasti digitalizace zásadní pro další rozvoj nových technologií.

2.4 Aktivity ČR ve snaze o pokračující prohlubování vnitřního trhu EU

Na unijní scéně ČR dlouhodobě zaujímá jednu z hlavních rolí v prohlubování vnitřního trhu a v této roli musí i nadále setrvat a přicházet aktivně s novými návrhy na jeho zlepšování. V rámci spolupráce s podobně smýšlejícími státy EU ohledně vnitřního trhu (*like-minded* ČS) je dlouhodobým společným zájmem **dokončení volného trhu se službami**, který bohužel zaostává za volným trhem se zbožím, a zlepšení této situace se bohužel zatím neblíží ani po vydání *Dlouhodobého akčního plánu pro lepší provádění a prosazování pravidel vnitřního trhu* v rámci březnového balíčku z roku 2020,¹² ale ani po vydání Aktualizace nové průmyslové strategie 2020 zveřejněné Evropskou komisí začátkem května 2021.¹³ I nadále chybí silnější odkaz na sektor služeb ze strany Evropské komise. Vnitřní trh se službami byl navíc velmi výrazně zasažen koronavirovou pandemií, a o to více je nyní nutný jeho urychlený restart.

Hlavní těžiště aktivit je tedy přesunuto na oblast implementace a vymáhání již existujících pravidel.

V tomto ohledu je ČR velmi aktivní v pracovní skupině Evropské komise pro prosazování vnitřního trhu SMET¹⁴ (Single Market Enforcement Task-Force), která na technické úrovni odbourává nejpálčivější překážky vnitřního trhu v rámci pilotních projektů např. v oblasti vysílání pracovníků, přeshraničních omezení v oblasti profesních kvalifikací, požadavků na poskytovatele služeb a certifikací ve stavebním sektoru nebo se také zasazuje o odbourávání protekcionistických tendencí v agropotravinářském sektoru. ČR významně podpořila roli, význam a fungování pracovní skupiny SMET pro odstraňování překážek na vnitřním trhu, když v květnu roku 2020 vypracovala a zveřejnila podpůrný non-paper týkající se skupiny SMET, který podpořilo dalších 15 členských států EU.

Neméně důležitou oblastí je pak propagace a podpora řádně a spolehlivě fungujících nástrojů na vnitřním trhu. V tomto směru je ČR aktivní při propagaci vnitřního trhu a služeb pro podnikatele jako je **síť SOLVIT**, která pomáhá občanům EU řešit formou bezplatného poradenství s uplatňováním jejich práv v EU, **Jednotná kontaktní místa** (dále také „JKM“) nebo **Kontaktní místo pro výrobky** (dále také „ProCoP“) či **Kontaktní místo pro stavební výrobky s označením CE** (dále jen „PCPC“) zaštitěné MPO.

¹² Sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „[Dlouhodobý akční plán pro lepší provádění a prosazování pravidel jednotného trhu](#)“ přináší 22 opatření s cílem maximalizovat účinnost a efektivitu dodržování a prosazování pravidel vnitřního trhu v celé EU.

¹³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů zveřejněné dne 5. 5. 2021, „Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy“.

¹⁴ SMET je fórum na vysoké úrovni, na němž Komise a členské státy společně hledají řešení, jak odstranit překážky na jednotném trhu, které pramení z nedostatků v prosazování nebo provádění. V prvním roce svého působení sehrála tato PS důležitou úlohu při posuzování opatření ČS týkajících se hranic a opatření týkajících se cestovních omezení, která omezují volný pohyb v EU.

MPO chce nadále pořádat semináře k problematice vnitřního trhu z pohledu MSP a semináře věnované problematice vzájemného uznávání pro potřeby orgánů dozoru zabývajících se harmonizovanou i neharmonizovanou oblastí.

ČR taktéž dlouhodobě podporuje budování funkčního jednotného digitálního trhu, který je předpokladem rozvoje digitální ekonomiky v EU. Po utlumení čistě vnitrotržních legislativních návrhů ze strany nové Evropské komise se stalo stěžejním dlouho očekávané nařízení – **Akt o digitálních službách** (Digital Services Act, „DSA“), který byl zveřejněn EK dne 15. prosince 2020. ČR vnímá tento akt jako jeden z nejdůležitějších legislativních návrhů na jednotném trhu a velmi intenzivně a proaktivně se podílí na vyjednávání o jeho výsledné podobě v rámci pracovních skupin v Radě EU.

Dalším důležitým legislativním návrhem Evropské komise je nařízení **Akt o digitálních trzích** (Digital Markets Act, „DMA“), jehož cílem je prosazovat na digitálních trzích zdravé soutěžní a férové prostředí. Neméně podstatným je legislativní návrh **nařízení o evropské správě dat** (Data Governance Act, „DGA“), který vychází z *Evropské datové strategie* a který má za cíl vytvořit **jednotný trh pro data**. **Důležitým návrhem bude také akt o datech (Data Act)**, jehož zveřejnění je plánováno do konce roku 2021. Nová úprava by měla stanovit práva a povinnosti stran, mezi kterými probíhá výměna dat, a zajistit spravedlivé rozdělení ekonomické hodnoty mezi subjekty datové ekonomiky. Projednávání aktu o datech může významně zasáhnout do období CZ PRES. Komise taktéž v dubnu roku 2021 vydala návrh nařízení o umělé inteligenci (Artificial Intelligence Act). Předkládaný legislativní dokument navrhuje opatření a stanovuje povinnosti pro vývojáře, poskytovatele a uživatele systémů AI v rámci jednotného trhu EU.

2.5 Promítnutí vnitřního trhu v rámci Aktualizace nové průmyslové strategie 2020

Z důvodu překotných změn, které se udály od zveřejnění březnového balíčku v roce 2020 na vnitřním trhu (koronavirová pandemie), Evropská komise zveřejnila dne 5. 5. 2021 „*Aktualizaci nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy.*“ Současná aktualizovaná nová průmyslová strategie plně reaguje na krizi vzešlou z koronavirové pandemie a klade si za svůj cíl podpořit oživení evropských ekonomik v členských státech EU. Aktualizace strategie míří především na MSP a jejich finanční podporu a rovné podmínky hospodářské soutěže. Aktualizace nové průmyslové strategie stojí na třech pilířích, kterými jsou posílení odolnosti jednotného trhu, řešení strategických závislostí v duchu otevřené strategické autonomie a urychlení zelené a digitální transformace EU.

Podíváme-li se na problematiku vnitřního trhu ze širší perspektivy ve spojitosti s novou průmyslovou strategií, nelze si nevšimnout snahy Komise upozadovat vnitřní trh jako samostatné téma. Na jedné straně lze považovat za vcelku pozitivní systematickou snahu Komise o propojování jednotlivých složek ekonomiky do kohorentního celku, po čemž ostatně ČR dlouhodobě volala (lepší propojení průmyslové politiky a vnitřního trhu). Na straně druhé je zde ovšem patrná tendence z posledních několika let, kdy se prakticky zastavilo prohlubování vnitřního trhu zejména v oblasti služeb a z tohoto úhlu pohledu lze nedávnou reorganizaci na DG GROW vnímat jako jistý druh rezignace na samostatnou a sebevědomou politiku vnitřního trhu. I přesto se však v Aktualizaci nové průmyslové strategie dají najít pro vnitřní trh iniciativy jdoucí správným směrem.

V rámci strategie Komise předložila legislativní **návrh nařízení o vytvoření rovných podmínek v souvislosti se zahraničními subvencemi**. Tento legislativní nástroj pro řešení potenciálních rušivých účinků zahraničních subvencí na jednotném trhu EU byl zveřejněn na začátku května 2021 a navazuje na přijetí **Bílé knihy Komise z června roku 2020**. ČR vnímá rizika plynoucí z nekontrolovaného působení

subjektů, které jsou podporovány ze třetích zemí na vnitřním trhu EU. ČR z těchto důvodů obecně podporuje cíle návrhu Komise, který by měl zajistit rovné soutěžní prostředí pro všechny subjekty působící na vnitřním trhu EU. Současně s tím je však třeba v tomto návrhu nastavit kontrolní mechanismy a některé definice a prahové hodnoty tak, aby nedocházelo k neúměrnému nárůstu administrativní zátěže jak na straně podniků, tak na straně národních a unijních orgánů a zároveň nedošlo k poklesu chtěných zahraničních investic, vzniku právní nejistoty pro podnikatelské subjekty a podvázání rozvoje evropských startupů.

V úvodní podkapitole Aktualizace nové průmyslové strategie 2020 nazvané „**Zlepšení připravenosti jednotného trhu na krizi**“ je pro ČR důležitým návrhem zveřejnění navrhovaného **nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu (Single Market Emergency Instrument-SMEI)**, který obecně představila v únoru 2021 předsedkyně Komise Ursula von der Leyen. Tento nástroj poskytne strukturální řešení pro zajištění dostupnosti a volného pohybu osob, zboží a služeb v případných budoucích krizích. Dle Komise by měl výše zmíněný nástroj zaručit větší sdílení informací, koordinaci a solidaritu v případě, že členské státy přijmou krizová opatření. Pomůže také zmírnit negativní dopady na jednotný trh, mimo jiné zajištěním účinnější správy. V jeho rámci by se měl vytvořit postup pro řešení kritického nedostatku produktů v Evropě zrychlením jejich dostupnosti a pro posílení spolupráce v oblasti zadávání veřejných zakázek. ČR vnímá tento instrument pozitivně a vkládá do něj naději jako do nástroje, který má ambici zabránit narušení vnitřního trhu do budoucna. ČR bude usilovat, aby SMEI pokrýval všechny problematické oblasti vnitřního trhu, které se v době pandemie objevily, včetně velmi zasaženého a stále nedostatečně integrovaného sektoru služeb.

V rámci Aktualizace nové průmyslové strategie 2020 je pro vnitřní trh a ČR klíčová kapitola „**Dobře fungující trh zajistí rychlejší oživení,**“ kde Komise zdůrazňuje nutnost odstranění přetrvávajících a významných překážek, které brání řádnému fungování VT EU. Komise sděluje, že plné prosazení **směrnice o službách** zajistí, aby ČS dodržovaly stávající povinnosti, včetně oznamovací povinnosti s cílem identifikovat a odstraňovat případné nové regulační překážky. Komise taktéž zdůrazňuje důležitost norem. Standardizace může zvýšit důvěru spotřebitelů a přispět k další integraci evropských trhů se službami, obzvláště je potřeba se zaměřit na nový legislativní návrh v oblasti podnikatelských služeb. Normy mohou mít potenciál překonat překážky spojené s různorodými vnitrostátními požadavky na certifikaci, ale musí být vždy v souladu s požadavky trhu (*market-demanded, market-driven*). EK dále uvádí, že bude i nadále spolupracovat s ČS na řádném provedení a uplatňování **směrnice o vysílání pracovníků** a chce vytvořit *společný elektronický formulář pro ohlášení vysílání pracovníků*, aby byl tento postup plně digitalizovaný, což ČR jednoznačně přivítala. ČR by rovněž ze strany Komise uvítala *online nástroj*, který by dokázal jednoduše a přehledně vypočítat odměnu vysílaného pracovníka v různých zemích vysílání dle směrnice o vysílání pracovníků. V této souvislosti očekává ČR efektivní fungování **Evropského orgánu pro pracovní záležitosti (ELA)** zejména v oblasti zajištění přístupu pracovníků i podniků ke komplexním a aktuálním informacím v rámci jejich přeshraničních aktivit. Pro ČR je také důležitá oblast posílení dozoru nad trhem v oblasti výrobků z EU a dovážených výrobků. Pro malé a střední podniky zasažené COVID-19 musí platit princip „*better regulation*“ při dodržování pravidla „*one in – one out*.“ ČR souhlasí, že stávající krize ukázala důležitost a nutnost digitalizace MSP a nezbytnost a důležitost elektronického obchodu (e-commerce).

2.6 **Východiska a priority směrem k CZ PRES 2022 v oblasti vnitřního trhu**

Vnitřní trh je jednou z nejdůležitějších priorit působení České republiky v EU a tento fakt je ještě více znásoben nadcházejícím předsednictvím ČR v Radě EU v druhé polovině roku 2022. V rámci dokumentu Východiska k prioritám předsednictví ČR v Radě EU bylo jako jedna z hlavních oblastí vybráno východisko „*Evropa propojená vnitřním trhem, moderní a prosperující*“ se zaměřením na témata jako je prohlubování vnitřního trhu v rychle se měnícím světě, inovace a digitalizace vnitřního trhu, evropská průmyslová strategie a strategie na podporu malých a středních podniků pro udržitelnou a digitální Evropu, silný a stabilní finanční trh, zjednodušování daňového systému, snižování administrativní zátěže, zlepšování fungování hospodářské a měnové unie, budování mostů mezi soudními systémy a budování dopravní infrastruktury a rozvoj čisté a sdílené mobility.

Pracovní program českého předsednictví v Radě EU bude vycházet ze sektorových priorit (*Sektorové agendy předsednictví ČR v Radě EU 2022*), priorit PRES TRIA (Francie, ČR, Švédsko) a politických priorit stanovených po parlamentních volbách v říjnu 2021. Z hlediska vnitřního trhu bude pro ČR důležité prosazovat priority v gesci **Rady COMPET**, kde se CZ PRES bude soustředit na prohloubení a oživení vnitřního trhu po pandemii, budování strategické odolnosti evropského průmyslu a spravedlivou zelenou a digitální transformaci. K vybudování strategické odolnosti evropského průmyslu je potřeba mít oporu v otevřených trzích a podněcovat diverzifikaci. Společnosti působící na vnitřním trhu musí mít v tomto ohledu přístup na co nejširší trhy nejen z hlediska jejich exportních aktivit, ale také pro zajištění dodávek – za tímto účelem by mělo být snahou ČR podporovat ambiciózní obchodní politiku a také je nutné zasadit se o dokončení řady Právě tyto iniciativy je potřeba promítnout do nadcházejícího CZ PRES tak, aby byly firmy schopny do budoucna čelit krizím, jakou je např. koronavirová krize, která do značné míry přechodně narušila fungování některých základních principů vnitřního trhu.

Z konkrétní legislativy budou v této Radě pro CZ PRES stěžejní digitální návrhy (DMA a DSA), návrhy v oblasti hospodářské soutěže (úprava pravidel pro zahraniční subvence, které narušují vnitřní trh a pro veřejnou podporu) a také v oblasti ochrany spotřebitele (bezpečnost výrobků). Ze zkušeností z pandemie COVID-19 je naprosto zřejmé, že Rada COMPET musí hledat funkční mechanismus pro řešení budoucích krizí, které omezují mobilitu uvnitř EU a tříští vnitřní trh. ČR se proto během CZ PRES zaměří také na projednání avizovaného legislativního nástroje pro mimořádné situace na vnitřním trhu (SMEI). Dále by se ČR v rámci svého předsednictví měla zabývat dozorem nad jednotným trhem a importovanými produkty či otázkou „late payments“ – zejména pokud se to týká veřejných institucí. Obecným cílem CZ PRES bude také posílit význam Rady COMPET, hlavního garanta konkurenceschopnosti unijního průmyslu a služeb, ve vztahu k ostatním formacím Rady.

2.7 **Nástroje k prosazování priorit podrobněji**

Celistvý a funkční vnitřní trh a efektivní komunikace mezi národními orgány členských států sice patří mezi hlavní současné priority většiny zemí EU, ovšem v řadě případů se jedná pouze o deklaratorní pozici, kterou v lepším případě nedoprovází žádné konkrétní kroky, v horším případě pak reálné kroky tomuto cíli přímo odporují. Právě tato skutečnost je jedním z hlavních důvodů, proč se ČR aktivně účastní aktivit (a v řadě případů je dokonce vede) skupiny stejně smýšlejících států (*like-minded group*) pro vnitřní trh. Členské státy této skupiny společně prosazují prohlubování vnitřního trhu. ČR spolu s Dánskem, Estonskem, Litvou, Finskem, Irskem, Lucemburskem, Nizozemskem a Švédskem patří do „tvrdého jádra“ skupiny, které se v jednotlivých otázkách budoucnosti vnitřního trhu pragmaticky

rozšiřuje o další členské státy, jako jsou Portugalsko, Belgie či Polsko. V této skupině chce být ČR i nadále aktivním a respektovaným členem. Tato úzká spolupráce s výše uvedenými *like-minded* ČS se odráží i v činnosti neformální platformy podnikatelských organizací.

Pozitivní přístup ČR k agendě vnitřního trhu tvoří konzistentní a dlouhodobou politiku, ve které ČR vystupuje jako věrohodný partner jak pro ostatní členské státy, tak i pro evropské instituce. ČR prosazuje své zájmy buď samostatně i koordinovaně v těsné spolupráci se skupinou stejně smýšlejících států pro vnitřní trh, která usiluje o co možná největší liberalizaci v oblasti vnitřního trhu, nebo ve spolupráci s jinými (ad hoc) uskupeními a stakeholdery. Na národní úrovni úzce spolupracuje s hospodářskými a sociálními partnery v rámci pracovních týmů RHSD a dalšími relevantními stakeholdery, Parlamentem ČR a poslanci Evropského parlamentu. Celkovou koordinaci, tzn. jednotné vystupování a koherentní přístup ČR k evropským politikám, zajišťuje *Výbor pro Evropskou unii*.

V souvislosti s hodnocením jednotlivých opatření z hlediska vnitřního trhu sleduje ČR zejména jejich dopad na růst, zaměstnanost a konkurenceschopnost a posuzuje nezbytnost a přidanou hodnotu opatření v souladu s principy subsidiarity a proporcionality. ČR vždy zvažuje, zda je vhodnější cestou pro dosažení stanoveného cíle harmonizace (např. v oblasti elektronického obchodu či ochrany práv spotřebitelů) nebo vzájemné uznávání (např. v oblasti profesních kvalifikací).

ČR se vyjadřuje ke všem klíčovým iniciativám Komise již ve fázi veřejných konzultací a vyzývá k těmto rovněž zástupce podnikatelské sféry a sociálních partnerů, z nichž někteří jsou v otázce veřejných konzultací již dlouhodobě velmi aktivní. ČR ovlivňuje budoucí podobu iniciativ Evropské komise ještě před jejich vznikem formou přípravy pozičních a strategických dokumentů, které připravuje samostatně či s některými podobně smýšlejícími zeměmi a následně je sdílí s EK. Pokud jde o strategii prosazování zájmů ČR v prioritních oblastech, kromě zmíněných aktivit v *like-minded skupině* a individuálních akcí ČR zůstává otázkou strategie úspěšného prosazování pozic v Radě, kterou negativně ovlivnil odchod Velké Británie, našeho tradičního spojence.

ČR bude využívat uzavírání ad hoc spojenectví k jednotlivým legislativním návrhům. Zároveň bude usilovat o budování mostů mezi *like-minded skupinou* a zejm. Německem i Francií. Zároveň nelze pominout faktor českého předsednictví v Radě EU v roce 2022, které ovlivní způsob, jakým bude ČR na unijních jednáních vystupovat. Zde je nutné ze strany ČR přistupovat k této výzvě proaktivním a ambiciózním přístupem již před samotným předsednictvím a úzce koordinovat své aktivity v rámci PRES TRIA, směrem dovnitř evropských institucí. Rovněž je třeba efektivně zpropagovat a prosazovat myšlenky, priority a výhody CZ PRES směrem k občanům a institucím v ČR.

3 Aktualizované priority ČR v agendě vnitřního trhu EU do roku 2025

Nový strategický materiál „Priority ČR v agendě vnitřního trhu EU 2021-2025“ bude mít stejně jako předchozí materiál „Priority v agendě vnitřního trhu EU 2015-2020 – aktualizace 2019“ u každé podkapitoly stanovenou **prioritu či priority**, které následně budou podrobněji rozpracovány do specifických **úkolů**. Tyto úkoly mohou být při každoročním hodnocení (počínaje začátkem roku 2022 a poté každý další rok až do začátku roku 2025) upravovány na další kontrolní období (tato flexibilita umožní reakci na aktuální dění při zachování platnosti obecných cílů). Věcní gestožci tedy budou moci v rámci každoročního hodnocení priorit své specifické úkoly aktualizovat, nikoli však již měnit obecné cíle. Shrnutí úkolů je uvedeno v tabulce v závěrečné kapitole dokumentu. Strategický materiál priority

v agendě vnitřního trhu EU 2021-2025 bude stejně jako u předchozího materiálu projednán na jednání PT EU RHSD a schvalován na vládním výboru pro EU (V-VEU), vyhodnocení plnění priorit bude probíhat jedenkrát ročně na pracovní úrovni s předložením pravidelné zprávy pro V-VEU.

3.1 Správa vnitřního trhu, implementace a vymáhání legislativy

Bez efektivní správy vnitřního trhu nelze dle názoru ČR skutečně dosáhnout volného pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu. Efektivní správa vnitřního trhu zahrnuje zejména implementaci, kontrolu a vymáhání legislativy, asistenční nástroje pro občany a podnikatele, dodržování principu „*better regulation*“ a zajištění adekvátní ochrany spotřebitele, spolupráci s podniky a zaměstnavatelskými podnikatelskými svazy.

ČR bude i nadále prosazovat opatření vyplývající z „*Dlouhodobého akčního plánu pro lepší provádění a prosazování pravidel jednotného trhu*“ z března roku 2020 a zároveň plně podporuje náplň práce pracovní skupiny Evropské komise SMET, která se zasazuje o odstraňování konkrétních překážek vnitřního trhu v praktické rovině. V roce 2021 bylo, a ještě bude rozpracováno několik tematických pilotních projektů, které řeší konkrétní problémy na vnitřním trhu (odstraňování přeshraničních omezení ve vztahu k profesním kvalifikacím, odstraňování bariér v oblasti vysílání pracovníků, odstraňování protekcionismu v agropotravinářském sektoru, řešení otázky certifikací ve stavebním sektoru, řešení otázky požadavků na pojištění pro přeshraniční poskytovatele služeb aj.). V návaznosti na *Aktualizaci nové průmyslové strategie 2020* by MPO do činnosti pracovní skupiny SMET pro odstraňování překážek na vnitřním trhu úzce zapojilo hospodářské partnery a stakeholdery. Tato pracovní skupina složená ze zástupců členských států EU a zástupců Evropské komise má za cíl na probíhajících technických jednáních odstraňovat nejpalčivější praktické překážky vnitřního trhu, a to ve velmi konkrétní rovině.

V souvislosti se zveřejněním *Aktualizace nové průmyslové strategie 2020* ČR vítá a plně podporuje návrh na vytvoření **nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu**. Tento nástroj má poskytnout strukturální řešení pro zajištění dostupnosti a volného pohybu osob, zboží a služeb v případných budoucích krizích. Dle Komise by měl výše zmíněný nástroj také zaručit větší sdílení informací, koordinaci a solidaritu v případě, že členské státy přijmou krizová opatření. Pomůže rovněž zmírnit negativní dopady na jednotný trh, mimo jiné zajištěním účinnější správy. V jeho rámci by se měl vytvořit postup pro řešení kritického nedostatku produktů v Evropě zrychlením jejich dostupnosti a pro posílení spolupráce v oblasti zadávání veřejných zakázek. Nástroj pro mimořádné situace na jednotném trhu bude sladěn s příslušnými politickými iniciativami, jako je chystaný návrh na zřízení **Evropského úřadu pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví (HERA)** a připravovaný pohotovostní plán pro dopravu a mobilitu, jakož i příslušné mezinárodní postupy zaměřené na řešení mimořádných situací nebo zajištění a urychlení dostupnosti základních produktů. K dosažení lepší správy vnitřního trhu je potřeba zajistit efektivní implementaci a dodržování jeho pravidel a legislativy, jelikož obcházení platné legislativy a rozdíly v její interpretaci a implementaci v jednotlivých členských státech vedou ve výsledku k vytváření překážek na vnitřním trhu. Proto by jednou z hlavních priorit mělo být i plnění „domácích úkolů“ v podobě včasné a správné transpozice a implementace legislativních aktů EU a zamezení tzv. „*gold platingu*“.

V této souvislosti je třeba rovněž usilovat o to, aby s legislativními návrhy EK byly spojeny implementačními vodítky s příklady, jak by měla být legislativa správně implementována v souladu s cíli vnitřního trhu. Implementační vodítka by měla být projednána v rámci legislativního procesu, což

napomůže posouzení jejich souladu s principy subsidiarity a proporcionality na evropské úrovni a povede k větší právní jistotě pro podniky. V průběhu vyjednávání návrhů předpisů EU je současně třeba dbát na jejich legislativně-technickou kvalitu a dostatečné implementační lhůty, aby byla zajištěna jejich řádná a včasná implementace na vnitrostátní úrovni. Klíčové je prosadit, aby EK zajistila technickou asistenci ČS v průběhu implementace legislativy. Nejen v návaznosti na aktualizaci nové průmyslové strategie si je ČR dobře vědoma klíčové role MSP pro zvyšování konkurenceschopnosti EU a také jako hlavního nositele inovací napříč ekosystémy. Jsme toho názoru, že na MSP se musí vztahovat zásada „*better regulation*“, SME test, „*think small first*“ při respektování pravidla „*one in – one out*.“ Musí také dojít k urychlené digitalizaci MSP, snížení jejich administrativní a daňové zátěže a zlepšení přístupu k informacím.

- Priorita:** 1. Zlepšení fungování vnitřního trhu na úrovni EU (Gestor MPO ve spolupráci se všemi resorty)
- Specifický úkol:** 1.1 Ve spolupráci s LMG státy usilovat o to, aby EK pracovala na zlepšení vnitřního trhu, být aktivní v LMG a pokračovat v diskuzi s EK. Když to bude vhodné, předkládat poziční dokumenty a využívat neformálních aktivit tzv. „*Seconded national experts*“ a taktéž českých zástupců v EHSV (Gestor MPO ve spolupráci se všemi resorty)
- Specifický úkol:** 1.2 Zasadovat se o zahrnutí pravidel pro zlepšení vnitřního trhu EU ve všech relevantních politikách EU (Gestor MPO ve spolupráci se všemi resorty)
- Specifický úkol:** 1.3 Pravidelně spolupracovat s podniky a střešními zaměstnavatelskými a podnikatelskými organizacemi, zjišťovat přetrvávající překážky a administrativní a regulatorní zátěž, informovat je o nových či revidovaných návrzích, jejich projednání, transpozici a implementaci (Gestor MPO, MPSV a další resorty)
- Specifický úkol:** 1.4 Podporovat schválení vhodné podoby nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu SMEI (Gestor MPO)
- Priorita:** 2. Zlepšení implementace a vymáhání vnitrotržní legislativy na národní i unijní úrovni (Gestor všechny resorty)
- Specifický úkol:** 2.1 Podporovat široké tematické zaměření skupiny SMET, aktivně se účastnit jednání SMET a odstraňovat překážky v oblasti vybraných pilotních projektů na domácí úrovni. (Gestor MPO ve spolupráci s MŠMT, MPSV, MZe a dalšími resorty)
- Specifický úkol:** 2.2 Docílit užšího zapojení hospodářských partnerů a stakeholderů a jejich pravidelné informování ohledně aktivit ČR podporujících práci skupiny SMET (Gestor MPO)
- Specifický úkol:** 2.3 Včasná a řádná transpozice a implementace legislativních aktů v případě potřeby po konzultaci s hospodářskými a sociálními partnery. (Gestor všechny resorty)
- Specifický úkol:** 2.4 Zasadovat se o legislativně-technickou kvalitu, zahrnutí implementačních návodů a rozumných implementačních lhůt při projednávání návrhů předpisů EU a promítnout při projednávání legislativních návrhů principy „*better*

regulation.“ Diskutovat s EK zohlednění principu „One-IN; One-OUT“ (MPO ve spolupráci s ostatními resorty)

3.2 Nástroje pro občany a podnikatele na vnitřním trhu EU

Mezi nástroje, jejichž prostřednictvím se MPO snaží občanům a podnikatelům pomáhat v případě dotazů či problémů na vnitřním trhu EU, patří poradenské a asistenční služby **Jednotných kontaktních míst (JKM)**, **služba SOLVIT**, **Kontaktní místo pro výrobky (ProCop)** a **Kontaktní místo pro stavební výrobky s označením CE (PCPC)**. Na JKM se bezplatně může obrátit jakýkoli občan či podnikatel, který se rozhodne poskytovat služby v zahraničí. JKM jsou mu schopna poskytnout relevantní informace týkající se jeho práv a povinností. Služba SOLVIT pak pomáhá občanům a podnikatelům neformálním způsobem při řešení jejich problémů s nesprávnou aplikací evropského práva v jiných členských státech. ČR podporuje i rozšíření pravomocí SOLVIT takovým způsobem, aby efektivněji dokázal pomáhat zejména podnikatelským subjektům. Služba ProCoP poskytuje obecné informace o požadavcích na výrobky, které jsou uváděny na vnitřní trh EU. **Kontaktní místo pro stavební výrobky s označením CE (PCPC)** poskytuje obecné i konkrétní informace o požadavcích na harmonizované stavební výrobky. Současně rovněž zajišťuje funkci kontaktního místa pro neharmonizované stavební výrobky.

Neméně důležitou oblastí do dalšího období je propagace a podpora řádně a spolehlivě fungujících nástrojů na vnitřním trhu, které se MPO prostřednictvím seminářů i informačních kampaní intenzivně věnuje. Zásadní iniciativou Komise je **nařízení EU 2018/1724 o zřízení Jednotné digitální brány** (tzv. *Single Digital Gateway*), která bude fungovat po své plné implementaci jako celoevropský integrovaný rozcestník portálu Vaše Evropa (*Your Europe*) pro poskytování informací, online procedur, asistenčních služeb a nástrojů pro řešení problémů na vnitřním trhu EU. Brána v zásadě navazuje na dlouhodobé snahy EK a ČS propojit sítě asistenčních a informačních elektronických služeb, jejichž účelem je pomoci občanům a podnikatelům k snadnému pohybu na vnitřním trhu EU. Cílem Jednotné digitální brány je odstranit překážky, které vyvstávají pro občany a podnikatele uvažující o usídlení se, prodeji produktů nebo poskytování služeb v jiných než svých domovských státech.

Jednou z hlavních priorit bude dokončení implementace tohoto nařízení. Předmětné informace jednotliví gestoři zadali a udržují aktuální prostřednictvím *Katalogu služeb* a potřeba udržovat tyto informace relevantní bude prioritou i v dotčeném období. MPO jako gestor implementace Jednotné digitální brány bude v pravidelných intervalech vyzývat příslušné úřady ke kontrole těch záznamů v jejich gesci, které jsou z hlediska Jednotné digitální brány relevantní. Informace zveřejněné v *Katalogu služeb* se následně publikují jak na portálu **Gov.cz** (informace relevantní pro občany), tak na portálu **BusinessInfo.cz** (informace relevantní pro podnikatele). V průběhu roku 2021 bude pokračovat konsolidace těchto informací a v dalších letech sledovaného období budou průběžně probíhat redakční práce na zobrazování nového obsahu tak, aby výsledná podoba publikovaných informací byla pro uživatele portálu co nejpřívětivější.

Nařízení rovněž ukládá členským státům povinnost elektronizovat vybrané postupy či procedury a nabízet je občanům zcela online. Evropská komise přijala v červnu roku 2021 prováděcí předpis, kterým se stanovuje technické a provozní specifikace technického systému pro přeshraniční automatizovanou výměnu důkazů a uplatňování zásady „pouze jednou“. Po jeho přijetí bude možné zahájit práci na samotné implementaci, v jejímž rámci bude MPO plnit koordinační roli v procesu elektronizace

jednotlivých postupů a jejich napojení na technický systém „pouze jednou“.

Elektronická identifikace získala v digitálním světě zásadní význam jak pro uživatele z řad občanů, tak i podnikatelů. V návaznosti na *Strategii pro utváření digitální budoucnosti Evropy* vydanou EK a v souladu s nařízením eIDAS došlo k přezkumu uplatňování tohoto nařízení v uplynulém období a byla připravena jeho revize s cílem zlepšit jeho účinnost, rozšířit jeho uplatňování na soukromý sektor a podpořit důvěryhodné digitální identity pro všechny Evropany. Návrh revize byl zveřejněn začátkem června roku 2021. EK se pomocí revize nařízení eIDAS chce zásadně zvýšit dostupnost elektronické identifikace a splnit tím i jednu z vizí sdělení o Digitálním kompasu, podle něhož má být digitální ID do roku 2030 dostupné jako přístupový klíč ke službám veřejné správy pro 80 % populace. V souladu s výše uvedeným přišla EK s novým rámcem digitální identity, a to s nástrojem pro bezpečné a důvěryhodné prokázání identity občana, tzv. **peněženkou pro evropskou digitální identitu**.

Zavedení peněženky pro evropskou digitální identitu má rozšířit působnost právního rámce a učinit elektronickou identitu atraktivní také v mnoha doposud nedigitalizovaných životních situacích. Peněženka pro evropskou digitální identitu se má stát novým uznávaným prostředkem elektronické identifikace, který kromě prokázání identity umožní i ukládat a předávat dodatečné atributy pro potřeby různých služeb. Všechny členské státy budou pak povinny zprovoznit národní peněženku pro evropskou digitální identitu, přičemž předložený návrh revize nařízení eIDAS zachovává model pravomoci členských států přímo vydávat či zmocňovat k vydávání elektronické identity a soustředí se na jejich vzájemné uznávání. Cílem je využít investice, které členské státy již vynaložily do svých vnitrostátních systémů identity a vycházet z nich. Vedle peněženky pro evropskou digitální identitu návrh rozšiřuje stávající seznam služeb vytvářejících důvěru o čtyři nové kvalifikované služby, konkrétně pak o elektronické osvědčení atributů, poskytování služeb elektronické archivace, elektronické účetní knihy a správu zařízení pro vytváření elektronických podpisů a pečetí na dálku.

V rámci cíle snižování administrativní zátěže podnikatelů je v současné době připravována transpozice balíčku evropských směrnic k právu obchodních společností. Změny se týkají online vytváření společností a postupů při přeshraničních přeměnách.

První součástí tzv. balíčku práva obchodních společností je **směrnice 2019/1151**, která ukládá členským státům povinnost umožnit, aby mohly být minimálně společnosti s ručením omezeným zakládány plně on-line (a dále snižuje administrativní zátěž společností). Navržené změny by měly výrazně zredukovat náročnost a náklady spojené se zakládáním SRO nebo s vytvářením poboček nejen v ČR, ale i v jiných členských státech EU. Návrh počítá i s upuštěním od podmíněnosti zápisu do obchodního rejstříku vydáním veřejnoprávního oprávnění příslušným úřadem (zejm. živnostenským). Oba procesy budou moci probíhat současně, čímž se významně omezí časová náročnost tohoto postupu. Návrh transpozičního zákona byl vládě předložen. Druhou součástí balíčku je **směrnice 2019/2121** týkající se přeshraničních přeměn (přeshraničního přemístění sídla, přeshraničních fúzí a přeshraničního rozdělení). V průběhu roku 2020 byly analyzovány požadavky směrnice a zvažovány možnosti transpozice směrnice do českého právního řádu, především s důrazem na osobní působnost směrnice. Návrh zákona transponujícího směrnici o přeshraničních přeměnách by měl být vládě předložen v dubnu roku 2022.

Důležitou problematikou pro ČR na úrovni unijního práva je rovněž oblast insolvenčního práva. Prioritu Evropská komise dlouhodobě přikládá harmonizaci některých rozdílů mezi vnitrostátními právními úpravami členských států týkajících se oblasti insolvenčního práva, zejména tzv. preventivní restrukturalizace, sanačních řešení úpadku a zavedení některých opatření ke zvýšení efektivity

úpadkového práva. V červnu 2019 byla proto přijata **směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1023** ze dne 20. června 2019 o rámcích preventivní restrukturalizace, o oddlužení a zákazech činnosti a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice (EU) 2017/1132 (*směrnice o restrukturalizaci a insolvenční*). Uvedený předpis se snaží nabídnout řešení v případě hrozícího úpadku podnikatelů, a to poskytnutím právního rámce pro tzv. preventivní restrukturalizaci. Ze směrnice vyplývá pro ČR také implementační povinnost zavést tzv. nástroje včasného varování upozorňující podnikatele na existenci přibližujícího se rizika úpadku spolu s možností preventivního řešení.

Vedle uvedeného předpisu je Evropská komise aktivní v otázce možného sblížení národní insolvenční legislativy s cílem podpořit přeshraniční investice. Uvedená iniciativa je zatím na počátku příprav a dosud nejsou k dispozici přesnější informace o její konečné podobě (veřejná konzultace skončila na konci března 2021). Podle dostupných informací by cílem případné legislativní činnosti mělo být řešení hlavních rozdílů v národním právu upravujícím insolvenční obchodních korporací, což je ze strany Evropské komise vnímáno jako překážka bránící dobře fungujícímu vnitřnímu trhu. ČR se zatím k této iniciativě staví spíše zdrženlivě a kloní se případně k přijetí nezávazného doporučení.

ČR si taktéž plně uvědomuje problematické uplatňování nároků v nalézacím či insolvenčním řízení v jiném členském státu EU. ČR může v obecné rovině a v některých aspektech podpořit iniciativu, která by měla směřovat k podpoře udržitelné správy společností a k zakotvení dobrovolných standardů odpovědnosti společností ve vztahu k dodržování lidských práv, ochraně životního prostředí a dalších celospolečensky významných hodnot, na něž mají aktivity obchodních společností vliv, při současném zajištění dostatečné flexibility pro podniky, prostoru pro samoregulaci, ochrany strategických informací a nezvyšování administrativní zátěže.

- Priorita:** **3. Řádně a spolehlivě fungující nástroje pro občany a podnikatele na vnitřním trhu** (Gestor MPO ve spolupráci se všemi resorty zodpovědnými za implementaci SDG)
- Specifický úkol:** 3.1 Implementace nařízení k Jednotné digitální bráně s uživatelsky přehlednými a dostupnými informacemi a procedurami (Gestor MPO ve spolupráci se všemi resorty zodpovědnými za implementaci SDG)
- Specifický úkol:** 3.2 Pořádat semináře na propagaci vnitřního trhu a služeb pro podnikatele SOLVIT, JKM, ProCoP a PCPC (Gestor MPO)
- Specifický úkol:** 3.3 Zvýšení počtu případů SOLVITU, JKM a ProCoP se zaměřením na zvyšování počtu podnikatelských případů u SOLVIT (Gestor MPO)
- Specifický úkol:** 3.4 Získávání informací od podnikatelů za účelem mapování překážek na vnitřním trhu a diskuse jeho výstupů na národní i unijní úrovni a konzultovat s nimi o krocích k dalšímu zlepšení. (Gestor MPO)
- Specifický úkol:** 3.5 Aktivně se ve spolupráci s EK a členskými státy podílet na vyjednávání revize nařízení eIDAS a evropské eID (Gestor MV)
- Specifický úkol:** 3.6 Implementace tzv. balíčku k právu obchodních společností – online vytváření společností, zefektivnění postupů pro přeshraniční přeměny (Gestor MSp)
- Priorita:** **4. Prosazování pozic ČR při vyjednávání o návrzích v oblasti udržitelné správy**

a řízení společností a odpovědnosti v dodavatelských řetězcích. (Gestor MSp)

Specifický úkol: 4.1 Aktivně se podílet na vyjednávání o návrzích v oblasti udržitelné správy a řízení společností a odpovědnosti v dodavatelských řetězcích a dbát o přiměřenost regulace (samoregulace, dobrovolnost standardů flexibilita pro podniky) (Gestor MSp)

Priorita: **5. Zefektivnění insolvenčního řízení v návaznosti na právo EU** (Gestor MSp)

Specifický úkol: 5.1 Implementace nástrojů včasného varování, preventivní restrukturalizace a druhé šance pro podnikající fyzické osoby (Gestor MSp)

3.3 Volný pohyb zboží a volný pohyb služeb

Dlouhodobou prioritou ČR je odstraňování překážek na vnitřním trhu v oblasti zboží a zejména v sektoru služeb, který byl velmi citelně zasažen koronavirovou pandemií. Důsledné uplatňování aplikace principu vzájemného uznávání v neharmonizovaných oblastech, efektivní propojení sektoru služeb se sektorem zboží a průmyslu (tzv. servitizace výroby) a maximální využití výhod, které poskytuje digitalizace. Takovýto přístup přináší širší možnosti jak z pohledu podnikatelů, tak spotřebitelů. ČR pozitivně hodnotí notifikační proceduru dle směrnice EP a Rady (EU) 2015/1535 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti jako vhodný nástroj pro efektivní odstraňování překážek. ČR bude nadále pokračovat v jejím aktivním využívání včetně vytváření stanovisek k legislativním návrhům jiných členských států. V oblasti služeb z pracovního programu na rok 2021 Evropská komise stáhla z projednávání **návrh notifikační směrnice**, a to z důvodu, že se v současné době nelze domluvit na žádné kompromisní podobě jejího znění a že nalezení kompromisu bez ohrožení deklarovaných záměrů návrhu směrnice je nepravděpodobné. Komise se proto v budoucnu zaměří na zajištění prosazování notifikační povinnosti za plného využití stávající úpravy obsažené ve **směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu**, což ČR plně podporuje. ČR v tomto ohledu vítá všechny iniciativy, které cílí na posílení notifikačních procedur v sektoru služeb. ČR taktéž plně podporuje aktualizaci příručky ke směrnici o službách, která by měla mít ambici notifikační proceduru vyjasnit.¹⁵ ČR má dále očekávání ke zlepšení v souvislosti s chystaným nástrojem pro mimořádné situace na jednotném trhu.

S ohledem na široké zapojení české ekonomiky do světového obchodu (mimo EU) zejména skrze export do ostatních členských států je v oblasti technické harmonizace potřeba dbát na vytváření jednotných evropských standardů na tržní bázi a taktéž na jejich uplatnění na globální úrovni. V rámci EU je pak pro ČR prioritou dokončit práce na přizpůsobení všech harmonizačních předpisů *Novému legislativnímu rámci*, a to včetně zajištění jejich jednotné implementace a aplikace na vnitrostátní úrovni a provázanosti s evropskými normami. ČR v návaznosti na zveřejnění *Aktualizace nové průmyslové strategie* vítá snahu Komise o úplné prosazení směrnice o službách, která zajistí, aby členské státy EU dodržovaly stávající povinnosti včetně oznamovací povinnosti, s cílem identifikovat a odstranit možné nové regulační překážky ovlivňující zejména obchodní služby (např. IT specialisté,

¹⁵ Blíže k notifikační proceduře dle směrnice o službách: Bednář, M. „Neoznámíš, nevymůžeš.“ Notifikační povinnosti dle směrnice EU o službách a právní důsledky jejich opomenutí, *Právní rozhledy* 2/2021, s. 53

právníci), které jsou přibrzděny omezujícími vnitrostátními pravidly.

ČR v neposlední řadě oceňuje snahu Komise o vyhodnocení přínosu legislativního návrhu na regulaci klíčových podnikatelských služeb prostřednictvím harmonizovaných norem. ČR vnímá standardy ve službách jako možnou cestu vpřed s cílem lépe sjednotit doposud desintegrováný sektor služeb, proto ČR podporuje výše zmíněné návrhy Komise a plně vnímá důležitost evropského standardizačního systému. Současně vnímá požadavek byznysu, že standardizační proces by měl být vždy řízen požadavky trhu. Obdobně ČR podporuje zlepšení fungování unijního systému pro standardizaci a posilování využívání unijních norem celosvětově.

ČR by se taktéž ráda zaměřila v sektoru služeb v oblasti cestovního ruchu na téma přípravy dlouhodobé strategie cestovního ruchu v následujících letech se zaměřením na udržitelný rozvoj cestovního ruchu a na konkrétní opatření v reakci na pandemii včetně vyhodnocení jejich dopadů na cestovní ruch. S tím souvisí i téma nových forem cestovního ruchu nebo jeho regionálního rozměru. V tomto kontextu bude zásadní příprava *Evropské agendy pro cestovní ruch do roku 2050* ze strany Evropské komise. V oblasti legislativy EU by Česká republika uvítala, v zájmu zajištění optimálního vyvážení zájmů podnikatelů a spotřebitelů, revizi směrnice o souborných cestovních službách, a to zejména pokud jde o zpřesnění ustanovení o záruce pro případ úpadku cestovní kanceláře ve vazbě na pandemický vývoj.

Priorita: 6. Podpora volného pohybu zboží a služeb

Specifický úkol: 6.1 Zvýšit povědomí o principu vzájemného uznávání mezi dozorovými orgány a podnikateli (Gestor MPO)

Specifický úkol: 6.2. Podporovat Komisi a být aktivní v rámci dalších vyjednávání o úplném prosazení směrnice o službách, která zajistí, aby členské státy EU dodržovaly stávající povinnosti včetně oznamovací povinnosti, s cílem identifikovat a odstranit možné nové regulační překážky ovlivňující zejména obchodní služby (Gestor MPO)

Specifický úkol: 6.3 Aktivně se na domácí úrovni zasazovat o podporu vyhodnocování přínosu legislativního návrhu Komise na regulaci klíčových podnikatelských služeb prostřednictvím harmonizovaných norem (Gestor MPO)

Priorita: 7. Přizpůsobení všech harmonizačních předpisů Novému legislativnímu rámci (Gestor ÚNMZ)

Specifický úkol: 7.1 Aktivní podpora aktivit souvisejících s prosazováním harmonizačních principů/právních předpisů na unijní a vnitrostátní úrovni a zajišťování jejich jednotné a účinné aplikace v praxi. Propagace využívání unijních norem ze strany třetích zemí (Gestor ÚNMZ)

Priorita: 8. Podpora transformace cestovního ruchu (Gestor MMR)

Specifický úkol: 8.1 Posílení dlouhodobé udržitelnosti odvětví cestovního ruchu (Evropská agenda pro cestovní ruch 2030/2050) (Gestor MMR)

Specifický úkol: 8.2 Přezkum vhodnosti aktuální legislativy (směrnice o souborných cestovních službách) (Gestor MMR)

3.4 Volný pohyb osob

Návrh na revizi **nařízení EP a Rady č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení** byl publikován dne 13. prosince 2016. V červnu 2018 Rada schválila obecný přístup k návrhu nařízení, plénum EP po dlouhých diskuzích schválilo zprávu vytvořenou výborem EMPL dne 11. prosince 2018, na jejímž základě byl zahájen dialog. Přes veškeré snahy rumunského, finského, chorvatského a německého předsednictví se nedaří najít kompromis přijatelný pro Radu i Parlament. Spory přetrvávají v kapitolách příslušnosti k pojištění, dávek v nezaměstnanosti a zejména stanovení výjimky z předchozí notifikace u služebních cest a krátkodobých vysílání, což je klíčové pro byznys z důvodu administrativní zátěže.

Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2019/1149 ze dne 20. června 2019 došlo ke zřízení **Evropského orgánu pro pracovní záležitosti (ELA)**. Úkolem tohoto orgánu je napomáhat členským státům a Evropské komisi při účinném uplatňování a vymáhání právních předpisů EU v oblasti mobility pracovních sil v Unii a při koordinaci systémů sociálního zabezpečení v rámci Unie. Agentura se v souladu s nařízením soustředí na následující okruhy činnosti: a) zajištění co nejširší informovanosti všech, kteří jsou dotčeni přeshraniční mobilitou práce v EU, o jejich právech a povinnostech vyplývajících z práva EU, b) pomoc členským státům při vymáhání tohoto unijního práva (mj. cestou společných a/nebo koordinovaných přeshraničních inspekcí), c) pomoc při řešení sporů mezi členskými státy o aplikaci unijních norem v oblasti pracovní mobility, d) monitorovací a analytickou činnost zaměřenou na přeshraniční mobilitu pracovníků v EU. Tyto hlavní činnosti doplňují aktivity na budování a rozvoj kapacit příslušných národních orgánů (zejména inspekce práce a služeb zaměstnanosti). Pod agenturu přešla již dříve vytvořená Evropská platforma pro spolupráci při odstraňování nehlášené práce. ČR činnost tohoto orgánu podporuje.

S ohledem na fakt, že služby poskytované prostřednictvím platformy mají stále více přeshraniční charakter, Evropská komise v pracovním programu pro rok 2021 oznámila záměr předložit ve 4. čtvrtletí legislativní návrh ke zlepšení pracovních podmínek a sociální ochrany osob poskytujících služby prostřednictvím platformy.

Osoby, které poskytují služby prostřednictvím platformy, často nespadají do oblasti působnosti ochrany podle pracovního práva EU. ČR podporuje zlepšování pracovních podmínek pro všechny typy závislé výdělečné činnosti. Český právní řád dosud upravuje dvě kategorie pracujících osob, a to zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné. V kontextu vynucování pracovněprávní regulace v souvislosti s platformovou prací dosud nebyly v ČR identifikovány významnější překážky. ČR bude dále podporovat přiměřenost takové regulace, aby nezadusila a příliš neomezila inovativní podnikatelské modely. ČR bude taktéž podporovat rovnováhu mezi úrovní vlivu na pracovní podmínky dodavatelů platformy ve vztahu k povinnostem těchto platform.

ČR vítá záměr Komise u Aktualizace nové průmyslové strategie dohlížet na správné provádění **směrnice EU o vysílání pracovníků** a snahu zajistit, aby vnitrostátní pravidla byla pro vysílající společnosti co nejjednodušší a co nejméně zatěžující. Pro ČR je jednou z priorit podpora vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, a především při vyjednávání **prosazovací směrnice 2014/67/EU o vysílání pracovníků** se ČR snažila co nejvíce omezit rozsah požadavků a správních úkonů, které mohou hostitelské země požadovat od vysílajících podniků. ČR taktéž vítá záměr Komise představit jednotný formát formuláře, kterým se ohlašuje vysílání. ČR již nyní umožňuje elektronické podání tohoto formuláře, proto zcela podporuje apel Komise na to, aby tak bylo umožněno ve všech členských státech EU. Stejně tak ČR podporuje digitalizaci ohlašování vysílání v oblasti dopravy a

vytvoření digitálního nástroje/kalkulačky jako doprovodného nástroje.

V rámci iniciativ pro ČR obecně podporuje iniciativy EK spojené s reformou regulovaných profesí v EU. Na základě analýzy potenciálu takové reformy v ČR však zastává názor, že plošné snižování počtu regulovaných profesí nemusí vést k většímu ekonomickému dopadu. ČR se proto v rámci národní reformy snaží především o zjednodušování a zprůhlednění vstupních požadavků u těch profesí, kde uvolnění kritérií bude mít pozitivní dopad na tržní prostředí a spotřebitelské ceny. Pro funkční volný trh je klíčové vzájemné uznávání kvalifikace, dokumentů a požadavků mezi členskými státy (obecně pro přeshraniční poskytování služeb, tedy nejen v regulovaných profesích). Důležitá je v tomto ohledu důsledná aplikace evropské legislativy a využívání systému IMI příslušnými orgány. ČR bude prosazovat naprostou transparentnost v procesu reformy regulovaných profesí a vznik příslušné metodiky pro jejich řádné vykazování v databázi Komise všemi členskými státy. ČR také podporuje aktivity skupiny SMET ve vztahu k odbourávání administrativní zátěže u regulovaných profesí.

Zdaleka nejdůležitější událostí v oblasti uznávání odborných kvalifikací za posledních několik let je však jednoznačně přijetí **směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2018/958 o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání**. Transpozice příslušné směrnice byla dokončena přijetím **nařízení vlády č. 306/2020 Sb., o předávání údajů nezbytných k plnění informační povinnosti o regulovaných povoláních**. Nařízení bylo schváleno usnesením vlády č. 672 ze dne 22. června 2020, kterým je rovněž členům vlády uložena povinnost přikládat podrobné posouzení přiměřenosti nové profesní regulace jako přílohu návrhu právního předpisu do připomínkového řízení.

- Priorita:** **9. Podpora takové podoby novely koordinačních nařízení, která nepřinese disproportční zvýšení administrativní zátěže a povede ke spravedlivější alokaci nákladů na sociální zabezpečení migrujících (zejména přeshraničních) pracovníků** (Gestor MPSV)
- Specifický úkol:** 9.1 Usilovat, aby úprava vysílání pracovníků k přechodnému výkonu práce do jiného členského státu (příp. při souběžném výkonu práce) nepřinášela zaměstnavatelům, resp. OSVČ nadměrné administrativní zatížení (Gestor MPSV)
- Specifický úkol:** 9.2 V oblasti dávek v nezaměstnanosti usilovat, aby českým občanům zaměstnaným a pojištěným v jiných čl. státech byly při nezaměstnanosti zajištěny maximální možné nároky na dávky z těchto států (Gestor MPSV)
- Priorita:** **10. Aktivní účast ČR na aktivitách Evropského orgánu pro pracovní záležitosti s cílem prosazovat, podporovat a usnadňovat volný pohyb osob a volný pohyb služeb v rámci EU** (Gestor MPSV)
- Specifický úkol:** 10.1 Usilovat o promítnutí priorit ČR do programových dokumentů Evropského orgánu pro pracovní záležitosti, přičemž důraz bude kladen na to, aby aktivity orgánu měly reálnou přidanou hodnotu, pokud jde o lepší uplatňování a vymáhání právních předpisů Unie v oblasti mobility pracovních sil v Unii, a nepřinášely nadměrné nároky na administrativu členských států (Gestor MPSV)
- Specifický úkol:** 10.2 Účast ČR v informační kampani Evropského orgánu k sezónní práci (květen–říjen 2021) (Gestor MPSV)

- Priorita:** **11. V rámci přípravy rámcové pozice k legislativnímu návrhu ke zlepšení pracovních podmínek osob poskytujících služby prostřednictvím platform důkladně a všestranně analyzovat navrženou unijní úpravu z hlediska jejích právních a praktických dopadů. (Gestor MPSV)**
- Specifický úkol:** 11.1 Konstruktivně přispět k projednávání připravovaného návrhu EK v oblasti pracovních podmínek pracovníků platform, zejména zajištění rovnováhy mezi ochranou pracovníků platform a dalším rozvojem a přínosem této formy podnikání a nových flexibilních forem práce berouce v úvahu potřeby a různorodost platform. (Gestor MPSV)
- Priorita:** **12. Snižování požadavků a správních úkonů v oblasti vysílání pracovníků a zasazení se o digitalizaci těchto postupů (Gestor MPSV a MPO)**
- Specifický úkol:** 12.1 Prosazování využití jednotného formátu formuláře, kterým se ohlašuje vyslání s důrazem na umožnění elektronického podání tohoto formuláře ve všech ČS EU a podpora digitalizace ohlašování vyslání v oblasti dopravy (Gestor MPSV a MPO)
- Specifický úkol:** 12.2 Usilovat o to, aby se Evropský orgán pro pracovní záležitosti v zájmu zvýšení právní jistoty podniků i pracovníků v rámci přeshraničních aktivit zaměřil na usnadňování přístupu k informacím o právech a povinnostech dotčených subjektů (Gestor MPSV).
- Priorita:** **13. Zajištění efektivní transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/958 o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání (Gestor MŠMT)**
- Specifický úkol:** 13.1 ČR se bude v rámci národní reformy i nadále snažit především o zjednodušování a zprůhlednění vstupních požadavků u těch profesí, kde uvolnění kritérií bude mít pozitivní dopad na tržní prostředí a spotřebitelské ceny (Gestor všechny resorty)
- Specifický úkol:** 13.2 Vytvoření funkčního systému pro testování přiměřenosti nových nebo změn stávajících profesních regulací tak, aby byly uspokojeny nároky, vyplývající ze směrnice, a zároveň tak, aby nedošlo k nadbytečnému zkomplikování budoucích úprav profesního regulatorního rámce (Gestor MŠMT)
- Specifický úkol:** 13.3 Všeobecná podpora transparentnosti profesních regulací po celé EU a jejich řádného vykazování v databázi Komise všemi členskými státy, mimo jiné v souvislosti s čl. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/958 ze dne 28. června 2018 o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání (Gestor MŠMT)

3.5 Volný pohyb kapitálu

ČR podporuje **projekt Unie kapitálových trhů (CMU)** a považuje jej za jeden z pilířů rozvoje vlastního kapitálového trhu. Je však třeba, v souvislosti s výrazným nárůstem agendy spadající pod hlavičku CMU, poukázat na rozdíl mezi původním konceptem a stávajícím stavem. Byť ČR chápe potřebu Komise reagovat na aktuální trendy (udržitelné financování, FinTech, crowdfunding atd.), lze u některých

nových iniciativ jen stěží hledat souvislost s rozvojem kapitálových trhů, jakožto hlavním záměrem CMU. ČR argumentovala původními cíli CMU i v rámci projednávání **sdělení EK „Unie kapitálových trhů pro lidi a podniky: nový akční plán“ ze dne 24. září 2020** (dále jen „Akční plán“), navazujících **Závěrů Rady k Akčnímu plánu CMU** ze dne 3. prosince 2020 a rovněž **Závěrů Rady ke zprávě Evropského účetního dvora „Unie kapitálových trhů – pomalý rozjezd na cestě k ambicióznímu cíli“** ze dne 15. března 2021. Akční plán společně se Závěry Rady představuje pro ČR akceptovatelnou cestu vývoje, a to jak pro cíle samotné CMU, tak i pro obsažené samostatně stojící agendy (udržitelné financování, digitální finance). ČR bude v rámci realizace těchto stávajících cílů usilovat o to, aby byly v první řadě realizovány, dokončeny a řádně vyhodnoceny před případnými úpravami jejich samotných nebo jejich rozsahu.

Pokud jde o **bilaterální dohody o podpoře a ochraně investic s členskými státy EU** (tzv. Intra-EU BITs), ČR se doposud podařilo bilaterálně ukončit platnost investičních dohod s Itálií, Dánskem, Estonskem, Slovinskem, Maltou, Irskem a v nedávné době i s Polskem a Lotyšskem, a to formou dohody, jejíž součástí byl souhlas smluvních stran s vyloučením tzv. ochranné lhůty.

Pod záštitou Evropské komise byla 5. května 2020 v Bruselu podepsána mnohostranná Dohoda o ukončení platnosti dvoustranných dohod o investicích mezi členskými státy Evropské unie (dále jen „Dohoda“), která je nyní v jednotlivých členských státech EU, včetně ČR, v procesu ratifikace. Na základě této Dohody by mělo dojít k ukončení platnosti téměř všech zbývajících dvoustranných investičních dohod, sjednaných mezi členskými státy EU, vyjma investiční smlouvy, sjednané s Finskem, Rakouskem, Švédskem a Velkou Británií. S těmito státy v nedávné době proběhlo bilaterální jednání o textu vzájemné dohody, kterou bude platnost těchto stávajících investičních dohod ukončena, a to ve zjednodušené formě, tzv. výměnou diplomatických nót a za předpokladu vyloučení použití tzv. ochranné lhůty. Vzhledem ke zřejmým dopadům rozhodnutí Achmea se členské státy EU a EK zavázaly k zintenzivnění diskuzí ohledně intra-EU investičního prostředí a potenciálních mechanismů řešení sporů v této oblasti. Na půdě EK byly proto znovu zahájeny diskuse k problematice úpravy ochrany investic v EU. ČR podporuje řešení této otázky a vítá diskuzi nad potenciální novou legislativní úpravou na intra-EU úrovni, která by měla být vyvážená a sledovat jak zájmy EU, tak i zájmy jednotlivých členských států.“

Priorita: 14. Pokračovat v budování Unie kapitálových trhů (CMU) v duchu jejích původních myšlenek (Gestor MF)

Specifický úkol: 14.1 Přispět k dotažení již předložených legislativních návrhů za současného zohledňování zájmů ČR (Gestor MF, spolugestor MPO)

Priorita: 15. Pokračovat v ukončování platnosti bilaterálních investičních dohod

Specifický úkol: 15.1 Ukončování platnosti bilaterálních investičních dohod, které mají mezi sebou uzavřeny členské státy EU nebo které jsou z hlediska rozhodnutí SDEU ve věci Achmea (C-284/16 ze dne 6. 3. 2018) v rozporu s právem EU (Gestor MF, spolugestor MPO)

3.6 Jednotný digitální trh

Česká republika dlouhodobě podporuje budování funkčního jednotného digitálního trhu (DSM), který je předpokladem rozvoje digitální ekonomiky a společnosti v Evropské unii. Česká republika je v této

oblasti členem skupiny stejně smýšlejících států. ČR se zasazuje o to, aby měl DSM liberální povahu a umožňoval rozvoj nových inovativních podnikatelských modelů. Digitální vnitřní trh by měl fungovat na zásadě země původu, kdy je poskytovatel služeb informační společnosti povinen být usazen pouze v jednom členském státě, zatímco má právo poskytovat své služby spotřebitelům na celém vnitřním trhu EU. V rámci konceptu otevřené strategické autonomie by digitální vnitřní trh měl být otevřený spolupráci s partnery ze třetích zemí. Jeho pravidla by zároveň měla být v souladu s mezinárodními závazky. Velký význam pro ČR v tomto ohledu má i volný pohyb dat v rámci globálního mezinárodního obchodu, který je nezbytným předpokladem pro fungování našich firem, ekonomický růst, navýšení konkurenceschopnosti a rozvoj nových technologií. Pokud jde o unijní legislativu, ke konci roku 2020 byly představeny legislativní akty týkající se regulace velkých platforem, které mají zajistit férové podmínky na trhu a návrh legislativy stanovující rámec pro snadnější sdílení údajů. V dubnu roku 2021 byl rovněž vydán návrh aktu o umělé inteligenci, jehož cílem je harmonizace pravidel pro systémy AI uváděné na vnitřní trh.

Akt o digitálních službách (Digital Services Act, „DSA“), který byl zveřejněn EK dne 15. prosince 2020, ČR vnímá jako jeden z nejdůležitějších legislativních návrhů na jednotném trhu a velmi intenzivně a proaktivně se podílí na vyjednávání o jeho výsledné podobě v rámci pracovních skupin v Radě EU. Cílem nařízení je aktualizovat, vyjasnit a více harmonizovat pravidla pro digitální služby na vnitřním trhu. Dalším důležitým legislativním návrhem Evropské komise je **akt o digitálních trzích** (Digital Markets Act, „DMA“), jehož cílem je zajistit, aby na digitálních trzích, kde působí velké online platformy označované jako tzv. „gatekeepers“ (strážci brány – velké technologické společnosti), bylo prosazováno zdravé soutěžní a férové prostředí. Harmonizovaná pravidla vymezují a postihují nekalé postupy strážců a zavádí nový *ex-ante* regulační nástroj pro předcházení nežádoucím situacím. DMA společně s DSA tvoří komplexní balíček pro poskytování digitálních služeb v EU.

Co se týče DSA, ČR plně podporuje snahu o zvýšení úrovně harmonizace, které má být dosaženo změnou formy právního předpisu (tzn. přesun některých ustanovení ze směrnice 2000/31/ES do nařízení). Dále ČR podporuje, aby s přijetím daného nařízení pozbyly platnosti národní právní nástroje přijaté v některých členských státech, zejména pokud jejich účelem bylo nastavení výrazně odchylných pravidel od zbytku vnitřního trhu. DSA je rovněž příležitostí pro dílčí aktualizaci směrnice o elektronickém obchodu, nicméně ČR má za to, že funkční principy této směrnice, zejména princip země původu, mají být zachovány a zmodernizovány s ohledem na nové hráče na digitálním trhu. ČR taktéž oceňuje, že vzhledem k rozmanitosti digitálních služeb Evropská komise zvolila v návrhu DSA metodu postupně zpřísňujících se opatření odstupňovaných podle velikosti regulovaných podniků. Jelikož ČR patří mezi státy s největším počtem internetových obchodů na obyvatele a je jedním z nejvíce rostoucích trhů elektronického obchodování, jedná se o jedno z prioritních témat.

ČR také podporuje aktivitu Komise v oblasti aktualizace současných regulačních pravidel v rozsahu návrhu o digitálních trzích. Dlouhodobým zájmem je vytvořit co možná nejpříznivější podmínky pro fungování vnitřního trhu v oblasti digitálních služeb, a tím umožnit plný rozvoj digitálních služeb.

V březnu 2021 představila Komise výhled na digitální dekádu v podobě Digitálního kompasu, který určuje směry digitalizace v podobě měřitelných cílů do roku 2030. Jedná se konkrétně o cíle v oblastech: Obyvatelstvo s digitálními dovednostmi a vysoce kvalifikovaní odborníci v oblasti digitálních technologií; Bezpečné, výkonné a udržitelné digitální infrastruktury; Digitální transformace podniků; Digitalizace veřejných služeb. Na podzim 2021 se očekává vydání návrhu rozhodnutí Rady a EP, tzv. Digital Decade Policy Programme, akční plán pro implementaci cílů Digitálního kompasu,

předpokládající i aktivní využívání tzv. multicountry projects a mezinárodní spolupráce. Na sdělení o Digitálním kompasu 2030 naváže také Deklarace o digitálních principech, na kterých má být postavena budoucí evropská legislativa v oblasti digitální ekonomiky a společnosti.

Ústřední linkou digitálního jednotného trhu je také propojenost zelené a digitální transformace s důrazem na efektivitu a energetickou úspornost. Velmi diskutovaným tématem promítajícím se do různých sektorů je otevřená strategická autonomie, jež zasahuje také do digitální oblasti. V druhé polovině roku 2022 se ČR ujme předsednictví v Radě a bude dohlížet na projednávání výše zmíněných témat dotýkajících se rozvoje digitálního trhu v Evropě.

Česká republika klade v oblasti evropské datové ekonomiky důraz na interoperabilitu dat, zamezení dodatečné administrativní zátěže pro podniky i veřejnou správu a odmítání protekcionismu skrze podporu otevřenosti vůči partnerům ze třetích zemí. Na podzim 2020 představila Komise návrh **aktu o správě dat** (Data Governance Act, „DGA“), na něž má později v roce 2021 navazovat **akt o datech (Data Act)**. Data Act by měl obsahovat konkrétní opatření pro zajištění přístupu k datům a jejich využití, včetně sdílení dat mezi podniky (tzv. B2B) a mezi podniky a veřejnou správou (tzv. B2G). V říjnu 2020 se ČR připojila k podpisu deklarace ke cloudové federaci, ve které se státy zavázaly budovat odolnou evropskou cloudovou infrastrukturu a související služby.

DGA vychází z Evropské datové strategie a má za cíl vytvořit jednotný trh pro data. Jeho hlavním účelem je zvýšení důvěryhodnosti při sdílení osobních i neosobních dat v rámci EU. Toho má být dosaženo prostřednictvím pravidel pro zpřístupnění více údajů veřejného sektoru pro jejich opětovné (druhotné) použití; vytvoření rámce pro zprostředkovatele dat; vytvoření rámce pro dobrovolné poskytnutí osobních dat pro altruistické účely (bez požadování odměny, pro veřejný prospěch) a zajištění koordinace a interoperability prostřednictvím Evropského sboru pro datové inovace.

ČR obecně vítá návrh DGA a považuje za důležité, že návrh cílí pouze na minimální společný standard zajištění snadné přístupnosti a opětovné využitelnosti dat a otázku, jaká data mají být takto přístupná, ponechává zcela na rozhodnutí členských států. Dále je důležité, aby budoucí pravidla byla základem pro rozvoj mezinárodního obchodu, jelikož ČR dlouhodobě podporuje volný přeshraniční pohyb dat a vymezuje se proti digitálnímu protekcionismu. Pozitivně je rovněž vnímána harmonizace poskytování služeb sdílení dat v rámci EU, kde je stanoven celounijní oznamovací režim pro poskytování těchto služeb, kdy poskytovatel je po provedené notifikaci oprávněn zahájit svou činnost ve všech členských státech, a těží tak plně z výhod volného pohybu služeb v této oblasti. Tato zásada je naprosto klíčová pro efektivní fungování vnitřního trhu a kopíruje osvědčenou logiku „země původu“ **směrnice o elektronickém obchodu (směrnice e-commerce)**.

Umělá inteligence patří dlouhodobě mezi priority České republiky ve vztahu k vnitřnímu trhu EU. Klíčovým tématem je nastavení společného evropského přístupu k regulaci technologií AI, aby byla zachována rovnováha mezi ochranou evropských občanů a přívětivým inovačním prostředím pro evropské podniky se zaměřením na vývoj a zavádění AI. Stěžejním tématem je také vytvoření propojeného a dlouhodobě udržitelného digitálního ekosystému, který podpoří rozvoj umělé inteligence v klíčových odvětvích vnitřního trhu EU, a přispěje tak k posílení konkurenceschopnosti Evropy. Komise v této souvislosti schválila v dubnu roku 2021 **návrh aktu o umělé inteligenci (Artificial Intelligence Act)**. Navrhovaný předpis zavádí 4 kategorie systémů umělé inteligence podle jejich rizikovitosti. Jako nepřijatelná rizika označuje ta, která ohrožují životy, bezpečí či práva lidí. Zakázány mají být v EU například systémy sociálního hodnocení, hraček s hlasovými asistenty, které navádí k nebezpečnému chování, nebo systémy biometrické identifikace „v reálném čase“ na veřejně

přístupných místech (včetně rozpoznávání obličejů) využívané orgány prosazování práva, pokud nespádají pod stanovené výjimky. Druhou skupinou jsou technologie s vysokým rizikem, které budou povoleny jen při splnění přísných požadavků. Mezi ně patří např. software třídící uchazeče o práci či o bankovní půjčku, hodnotící zkoušky ve škole nebo ověřující spolehlivost důkazů u soudu. Třetí skupina zastřešuje AI s určitými povinnostmi transparentnosti a poslední skupinou jsou systémy umělé inteligence s minimálními či žádnými riziky. Většina systémů AI spadá právě do posledních dvou skupin. Za účelem podpory bezpečného vývoje a využívání AI, a to především ze strany malých a středních podniků, je navrhováno vytvoření Testovacích a experimentálních zařízení (TEF), popř. tzv. regulatorních sandboxů.

Česká republika zdůrazňuje, že navržená regulace nesmí překážet rozvoji a konkurenceschopnosti tohoto odvětví a že musí být toto nařízení v souladu s principem subsidiarity a proporcionality a nesmí neoprávněně zasáhnout do pravomocí členských států. ČR se bude zasazovat o to, abychom se věnovali otázce právního základu a v tomto ohledu také i v souvislosti s relevantní platnou či projednávanou sektorovou regulací. Nastavená pravidla nesmí nepřiměřeně a neodůvodněně omezit vědecké a výzkumné bádání, výměnu informací a spolupráci se třetími zeměmi, jako jsou USA, Izrael a další, a to při zachování vysokého standardu ochrany osobních údajů a souvisejících práv v rámci Evropské unie. Zároveň by rozsah aplikace nařízení neměl být tak široký, aby došlo k omezení stávajících nástrojů, které mají k dispozici orgány vymáhání práva.

V neposlední řadě je třeba zdůraznit důležitost **programu Digitální Evropa** (*Digital Europe Programme*). Jedná se o stěžejní program Evropské unie pro rozsáhlou digitální transformaci, růst konkurenceschopnosti EU a autonomii Evropy v globální digitální ekonomice. Program je zaměřen na nasazení nových technologií do praxe (from lab to market) s cílem posílit klíčové digitální kapacity a poskytovat finanční prostředky pro projekty v oblastech: vysoce výkonná výpočetní technika (HPC); umělá inteligence; kybernetická bezpečnost a důvěra; pokročilé digitální dovednosti; zavedení a co nejlepší využívání digitálních kapacit a interoperabilita.

Program slouží jako investiční doplněk ke Strategii pro jednotný digitální trh, která stanovuje pevný rámec v oblasti digitální ekonomiky a společnosti cílem podpořit digitální transformaci, která mimo jiné zaručí vysokou kvalitu veřejných služeb ve prospěch občanů a podniků. Záměrem programu je také vytvořit napříč Evropskou unií síť Evropských center pro digitální inovace (EDIH) se specializací na vysoce výkonnou výpočetní techniku (HPC), kybernetickou bezpečnost a umělou inteligenci. Tuto síť doplní již výše zmíněná sektorová Testovací a experimentální zařízení pro využití umělé inteligence (AI TEF) v oblastech agri-food, chytrá města a komunity, průmyslová výroba a zdravotnictví. Má tak být učiněno nasazením a budováním kapacit nových digitálních technologií s *Digitální Evropa* doplňuje další programy EU, jako je program *Horizont Evropa pro výzkum a inovace* a *Nástroj pro propojení Evropy* (CEF) pro digitální infrastrukturu. Pro ČR je důležitá implementace *Programu Digitální Evropa a podpora Center excellence pro AI*, vznik *Testovacích a experimentálních zařízení* (TEFs) a také zavedení *Center pro digitální inovace* (EDIHs), programu, který cílí na využití digitálních technologií malými a středními podniky a veřejnou správou.

V rámci programu Digitální Evropa je významnou iniciativou vytváření Evropských datových prostorů, konkrétně například Evropského prostoru zdravotních dat (EHDS – European Health Data Space), jehož účelem je zpřístupnění různých druhů zdravotních dat s cílem zkvalitnit zdravotní péči (primární účel) a podpořit výzkum a rozvoj zdravotní politiky (sekundární účel). Od sekundárního sdílení dat se

očekávají pozitivní dopady na vnitřní trh EU, neboť budoucími uživateli těchto dat budou výzkumné organizace, MSP, ale i velké a mezinárodní podniky, které již vyjádřily zájem o data z prostředí veřejného zdraví ČR. Zpřístupnění dat povede i ke vzniku nových podniků zaměřených na zpracování dat či obecně na digitální ekonomiku. V září 2021 se očekává vydání pracovních programů k programu Digitální Evropa s podmínkami a podrobnostmi finančních výzev.

Priorita: **16. Strategický přístup k rozvoji jednotného digitálního trhu** (Gestor ÚVL, MPO)

Specifický úkol: 16.1 Dojednání DSA, který bude v co nejvyšší míře harmonizovat podmínky pro poskytování zprostředkovatelských služeb, aktualizovat fungující principy ze směrnice o e-commerce a nebude vytvářet nadbytečné povinnosti pro poskytovatele (Gestor MPO)

Specifický úkol: 16.2 Dojednání DMA, který zajistí spravedlivé tržní prostředí pro fungování vnitřního trhu v oblasti digitálních služeb a zároveň zajistí, aby nedocházelo k přemíře regulace a potlačování tržních sil (Gestor ÚOHS)

Specifický úkol: 16.3 Vyhodnocení proveditelnosti cílů stanovených v Digitálním kompasu 2030 pro oblasti digitalizace, veřejné správy, digitální transformace podniků, rozvoj digitálních dovedností a rozvoj infrastruktury a stanovení konkrétních kroků k jejich naplnění (Gestor ÚVL, MPO)

Specifický úkol: 16.4 Hlubší prozkoumání vztahu digitální a zelené transformace, např. se zaměřením na energetickou účinnost digitální infrastruktury (Gestor ÚVL, MPO, MŽP)

Specifický úkol: 16.5 Koordinace národní pozice k otevřené strategické autonomii na digitálním trhu (Gestor ÚVL, MPO)

Specifický úkol: 16.6 Aktivně se podílet na tvorbě evropského chápání digitální autonomie jako potřeby snížit závislosti a diverzifikovat dodavatelské řetězce klíčových služeb a zboží (Gestor ÚVL, MPO)

Specifický úkol: 16.7 Využití CZ PRES k nastolení strategických priorit ČR na jednotném digitálním trhu EU a dohlédnout na přezkum eIDAS, tvorbu Data Act, vznik datových prostorů, regulační rámec pro umělou inteligenci, Program digitální politika a Deklarace o digitálních principech, dojednání revize směrnice NIS, případné dojednání nařízení o roamingu a ePrivacy (Gestor ÚVL, NÚKIB, MPO, MV, MZ)

Priorita: **17. Podpora evropské datové ekonomiky (zejména v souvislosti s DGA, plánovaným Data Act a budováním evropských datových prostorů)** (Gestor MPO, ÚVL)

Specifický úkol: 17.1 Dojednání DGA tak, aby byly vytvořeny příznivé podmínky pro sdílení dat na vnitřním trhu (Gestor MPO, ÚVL a MV)

Specifický úkol: 17.2 Prosazování proaktivního přístupu při tvorbě a vyjednávání o podobě nařízení Data Act, které má Komise představit v Q3-4 2021, a které má dále regulovat sdílení dat v rámci EU, s cílem co nejvíce podpořit volný pohyb dat (Gestor MPO)

Specifický úkol: 17.3 Naplňování cílů cloudové deklarace z října 2020 (Gestor ÚVL, MPO)

| | |
|-------------------------|---|
| Priorita: | 18. Rozvoj umělé inteligence (Gestor MPO) |
| Specifický úkol: | 18.1 Naplňování krátkodobých a střednědobých cílů Národní strategie pro umělou inteligenci (NAIS), její pravidelné aktualizace ve Výboru pro AI a zintenzivnění spolupráce mezi gestory jednotlivých oblastí NAIS (Gestor MPO) |
| Specifický úkol: | 18.2 Nastavení vyváženého přístupu EU k regulačnímu rámci umělé inteligence (Gestor ÚVL, ve spolupráci s MPO a všemi spolugestory) |
| Specifický úkol: | 18.3 Vytvoření propojeného a udržitelného digitálního ekosystému na podporu AI v EU (Gestor MPO) |
| Specifický úkol: | 18.4 Aktivní rozvoj spolupráce v oblasti rozvoje AI s Evropskou komisí a dalšími členskými státy (Gestor MPO) |
| Specifický úkol: | 18.5 Revize národní strategie pro umělou inteligenci (Gestor MPO) |
| Specifický úkol: | 18.6 Plnění úkolů ve vazbě na program Digitální Evropa (DIGITAL) se zaměřením na problematiku sektorových Testovacích a experimentálních zařízení s využitím umělé inteligence, Centra pro digitální inovace (EDIHs) (tzn. podpora kandidátů z ČR na Evropská centra pro digitální inovace), začátek činnosti EDIHs v ČR a jejich první projekty k přispění akcelerace v digitalizaci MSP a veřejné správy (Gestor MPO) |

3.7 Zlepšení provázanosti průmyslové a vnitrotržní politiky

Průmyslová politika EU je politikou průřezovou, resp. hospodářskou a její úspěšná realizace závisí na opatření celé řady dalších politik EU. Taktéž se neobejde bez efektivně fungujícího a plně integrovaného vnitřního trhu. Konkurenceschopnost průmyslu EU, včetně toho českého, nelze zajistit mimo plně fungující vnitřní trh bez překážek, kde panují obecně příznivé a rovné podmínky pro všechny hospodářské subjekty. V širším kontextu je třeba mít na mysli, že ani průmyslová, ani jakákoli jiná politika nemá být nástrojem centrálně plánovaného či řízeného hospodářství, ať již na úrovni EU či jednotlivých členských států. Zároveň průmyslová politika, ačkoliv se dotýká mnoha témat jdoucích nad rámec průmyslu, nemá být jediným nástrojem zvyšování konkurenceschopnosti EU.

Propojení průmyslové politiky s vnitřním trhem potvrzuje i sdělení Komise vydané dne 5. května 2021 „Aktualizace Nové průmyslové strategie z roku 2020: Budování silnějšího vnitřního trhu pro evropskou obnovu.“ Aktualizace si klade za cíl zajistit, že průmyslové ambice EU plně zohlední nové okolnosti po krizi COVID-19 a podpoří přechod k udržitelnější, více digitalizované, odolnější a konkurenceschopnější ekonomice. Aktualizovaná strategie znovu potvrzuje priority stanovené ve sdělení z března 2020 a zároveň reaguje na zkušenosti získané z krize s cílem podpořit oživení a otevřenou strategickou autonomii EU. Navrhuje nová opatření, která mají posílit odolnost jednotného trhu zejména v dobách krize. Zabývá se potřebou lépe porozumět závislostem EU v klíčových strategických oblastech a představuje sadu nástrojů k jejich řešení. Nabízí nová opatření k urychlení zelené a digitální transformace. Aktualizovaná strategie rovněž reaguje na výzvy k identifikaci a monitoringu hlavních ukazatelů konkurenceschopnosti unijní ekonomiky jako celku: integrace jednotného trhu, růstu produktivity, mezinárodní konkurenceschopnosti, veřejných a soukromých investic a investic do výzkumu a vývoje.

Pro vysvětlení celého kontextu je nutné uvést, že v oblasti průmyslu dle *Smlouvy o fungování EU* (SFEU) má EU pouze koordinační pravomoc. K naplňování Aktualizace Nové průmyslové strategie z roku 2020 budou mimo jiné sloužit důležité projekty společného evropského zájmu (IPCEI). ČR vyjadřuje plnou

podporu těmto projektům tam, kde trh sám nemůže přinést průlomové inovace, a to za předpokladu transparentnosti, inkluzivnosti a souladu s pravidly vnitřního trhu a hospodářské soutěže. Při vytváření nových průmyslových aliancí ve strategických oblastech ČR zdůrazňuje nutnost, aby byly aliance otevřené, nestaly se nástrojem protekcionistických tendencí a mohly podporovat MSP a začínající podniky. V tomto ohledu je důležité zapojovat do průmyslových aliancí české podniky. Pro úspěšné završení průmyslové transformace Evropy je potřeba podporovat také velké podniky, zejm. kde je digitální a zejména zelená transformace velmi náročná a dopadá na místní ekosystémy, dodavatelské řetězce, MSP i zaměstnanost.

Ve strategii se rozvíjí koncept tzv. ekosystémů. Ekosystém zahrnuje všechny aktéry zapojené do dosažení určitého socioekonomického cíle: od nejmenších podniků po největší, výzkumné aktivity, regulátory, poskytovatele služeb i dodavatele. Zohledňují se tak veškeré vazby mezi hospodářskými aktéry a uznává význam aktivit, které jsou často považované za podpůrné k průmyslu (dodávky surovin, výzkum a inovace, poskytování podnikatelských služeb, přístup k distribučním sítím). Ač je každý ekosystém jiný, všechny se rozvíjejí na pozadí vnitřního trhu. Klíčové aktivity každého ekosystému se snaží Komise mapovat pomocí klasifikace NACE. Jde o aproximaci. Zároveň jsou ekosystémy propojeny mezi sebou, jeden ekosystém může poskytovat vstupy do dalších, ekosystémy se mohou v určitých aktivitách i překrývat.

V souvislosti s krizí kolem COVID-19 a s ohledem na hospodářský a technologický význam bylo identifikováno 14 tzv. průmyslových ekosystémů¹⁶, které představují cca 70 % hospodářství EU a 80 % přidané hodnoty; viz dokument „Identifying Europe’s Recovery Needs z května roku 2020¹⁷“.

- Priorita:** 19. Zlepšení provázanosti průmyslové a vnitrotržní politiky (Gestor MPO ve spolupráci se všemi resorty)
- Specifický úkol:** 19.1 Ve spolupráci s podobně smýšlejícími státy, případně ve skupině Přátel průmyslu usilovat o to, aby EK soustavně pracovala na zlepšení fungování vnitřního trhu a na důsledném zohledňování konkurenceschopnosti průmyslu ve všech politikách EU (Gestor MPO ve spolupráci se všemi resorty)
- Specifický úkol:** 19.2 Ve vztahu k EK usilovat o vyjasnění konceptu ekosystémů, včetně jejich přesnějšího vymezení, role jednotlivých aktérů v ekosystémech, opatření pro jejich rozvoj, resp. oživení po covidové krizi i s ohledem na to, aby nebyl narušen horizontální charakter vnitřního trhu. Vhodnými fóry jsou Rada pro konkurenceschopnost a její přípravné orgány a Komise zřízené Průmyslové fórum (Gestor MPO)

¹⁶ Evropské průmyslové ekosystémy: 1. Letectví a obrana, 2. Zemědělství a potravinářství, 3. Stavebnictví, 4. Kulturní a kreativní odvětví, 5. Digitalizace, 6. Elektronika, 7. Energeticky náročná průmyslová odvětví, 8. Obnovitelné zdroje energie, 9. Zdravotnictví, 10. Mobilita-doprava-automobilový průmysl, 11. Lokální/sociální ekonomika a civilní bezpečnost, 12. Maloobchod, 13. Textilní průmysl, 14. Cestovní ruch. Svým záběrem tedy značně přesahují tradiční vymezení sektoru průmyslu, mají spíše klastrový charakter a nemají tedy jednoznačnou reflexi v žádných národních hospodářskopolitických strukturách.

¹⁷ Pracovní dokument EK ze dne 27. 5. 2020: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0098\(01\)&qid=1591607109918&from=IT](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020SC0098(01)&qid=1591607109918&from=IT)

3.8 Hospodářská soutěž – nová regulace v oblasti zahraničních subvencí

ČR v neposlední řadě oceňuje zohlednění problematiky hospodářské soutěže v rámci **Aktualizace nové průmyslové strategie 2020**. Tato politika je z hlediska ČR klíčová pro udržování rovných podmínek na vnitřním trhu EU. ČR souhlasí s názorem Komise, že zachování hospodářské soutěže na vnitřním trhu a její férové nastavení přispívá ke zvyšování odolnosti a konkurenceschopnosti společností z EU na světových trzích. ČR podporuje obecnou podobu kontroly veřejné podpory a odmítá návrh na zásadní revizi těchto pravidel, která by rozvolnila tato pravidla vůči velkým unijním podnikům. ČR dále vítá, že Komise bude také nadále sledovat správné uplatňování dočasného rámce pro státní podporu a provádění opatření státní podpory v souvislosti s pandemií COVID-19.

Rámcová pozice k předmětnému návrhu nové regulace v oblasti zahraničních subvencí byla schválena na VEU dne 29. 7. 2021. ČR vnímá rizika plynoucí z nekontrolovaného působení subjektů, které jsou podporovány ze třetích států na vnitřním trhu EU. Existence rovných podmínek na trhu je jedním z obecných cílů soutěžní politiky. Rovné podmínky napomáhají rozvoji efektivní hospodářské soutěže na trhu a generují pozitivní přínosy pro konečné spotřebitele. Naopak trhy, na kterých existuje nerovnost podmínek mezi tržními aktéry, jsou charakteristické vyšší pravděpodobností výskytu protisoutěžních jevů, jako jsou vylučovací a zneužívající praktiky, které ve svém důsledku omezují přínosy pro konečné spotřebitele a vedou k neefektivnímu fungování trhů. ČR z těchto důvodů podporuje cíle nového legislativního návrhu EK, který by měl zajistit rovné soutěžní prostředí pro všechny subjekty působící na trhu EU.

Současně s tím je však třeba nastavit kontrolní mechanismy tak, aby nedocházelo k neúměrnému nárůstu administrativní zátěže, jak na straně podniků, tak na straně národních a unijních orgánů, a rovněž k poklesu atraktivity vnitřního trhu pro zahraniční aktéry z důvodu nepředvídatelných pravidel. Proto bude ČR prosazovat jasné vymezení kritérií pro šetření zahraniční subvence a stanovení distorze, omezení pravomocí Komise zasahovat pod stanovené prahové hodnoty, zohlednění postavení MSP a vyšší zapojení ČS. ČR má výhrady k prošetřování nabídek v rámci veřejných zakázek zahrnující finanční příspěvek vlády země mimo EU. ČR se domnívá, že zejména v oblasti veřejných zakázek by neměly být kompetence EK posilovány, a to ani v oblasti popisované v návrhu nařízení. Přesto je nutné zmínit, že dle ČR v posledních letech docházelo k tomu, že v některých případech měly zahraniční subvence rušivý dopad na vnitřní trh EU a vytvářely nerovné podmínky pro hospodářskou soutěž. Tento fakt v důsledku nabourával integritu a konkurenceschopnost vnitřního trhu EU.

Priorita: **20. Aktivní uchopení a prosazování cílů nového legislativního návrhu Komise, který by měl zajistit rovné soutěžní prostředí pro všechny subjekty působící na vnitřním trhu EU (Gestor ÚOHS, MPO)**

Specifický úkol: 20.1 Zintenzivnění spolupráce a aktivity na domácí úrovni ve vztahu k nové regulaci Komise v oblasti zahraničních subvencí ze třetích zemí (Gestor MPO, ÚOHS).

Specifický úkol: 20.2 Zasazení se o dojednání nastavení kontrolních mechanismů v novém legislativním návrhu Komise tak, aby nedocházelo k snížení atraktivity vnitřního trhu pro zahraniční spolupráci v důsledku nejasných pravidel a neúměrnému nárůstu administrativní zátěže a časovým prodlevám jak na straně podniků, tak na straně národních a unijních orgánů. Zasazení se o vyrovnané rozdělení kompetencí mezi EK a ČS a snaha o to, aby na základě předkládaného návrhu

neposilovaly kompetence EK v oblasti veřejných zakázek (Gestor ÚOHS, MPO)

3.9 Zlepšení fungování vnitřního trhu v oblasti dopravy

Pro oblast zlepšení fungování vnitřního trhu je z pohledu ČR důležitá kvalitní dopravní infrastruktura napříč členskými státy, která umožňuje přepravu zboží i osob. V tomto ohledu je stěžejní *politika transevropských dopravních sítí* (TEN-T), která skrze zajišťování nezbytné dopravní infrastruktury naplňuje dlouhodobé strategické cíle EU zejména v oblasti konkurenceschopnosti. Dále také usnadňuje dopravní toky napříč členskými státy a podporuje územní, hospodářskou a sociální soudržnost. Od roku 2013 tuto politiku specifikuje **nařízení 1315/2013/EU** o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě. Síť TEN-T je zde definována jako dvouvrstvá síť; globální síť (dokončení do roku 31. 12. 2050) a hlavní síť (dokončení do 31. 12. 2030).

V roce 2020 započal proces přípravy revize této politiky s cílem přizpůsobení nařízení současným trendům (např. snižování emisí, digitalizace). V tuto chvíli probíhají předběžné diskuse nad podobou návrhu mezi Evropskou komisí a členskými státy. Legislativní návrh by měl být zveřejněn na podzim roku 2021. **Revize nařízení 1315/2013/EU o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě** bude zároveň prioritním návrhem v oblasti dopravy projednávaným v Radě EU v době CZ PRES.

Priorita: 21. Zlepšení fungování vnitřního trhu v oblasti dopravy (Gestor MD)

Specifický úkol: 21.1 Aktivní účast ČR při vyjednávání podoby revize nařízení 1315/2013/EU o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě (Gestor MD)

3.10 Ochrana spotřebitele

Ochrana spotřebitele je dlouhodobou součástí agendy vnitřního trhu. Většina přijímané evropské spotřebitelské legislativy má za cíl zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele a současně přispět k řádnému fungování vnitřního trhu. Dne 13. listopadu 2020 zveřejnila Evropská komise **Nový program pro spotřebitele – Posílení odolnosti spotřebitele pro udržitelné oživení**, který představuje vizi spotřebitelské politiky EU na období 2020 až 2025. Nový program pro spotřebitele se zaměřuje na pět prioritních oblastí: 1. zelenou transformaci, 2. digitální transformaci, 3. nápravná opatření a vymáhání práv spotřebitelů, 4. specifické potřeby některých skupin spotřebitelů, 5. mezinárodní spolupráci.

Nový program pro spotřebitele zahrnuje řadu opatření, která spadají do různých politik s bezprostředním dopadem na oblast ochrany spotřebitele. S ohledem na objem výdajů spotřebitelů generující 54 % HDP EU lze předpokládat, že navržená i dosud realizovaná opatření Komise výrazně přispějí ke zvýšení důvěry spotřebitelů a tím ke stimulaci trhu na straně poptávky, potažmo k posílení Jednotného digitálního trhu i zelené transformace.

Nový program pro spotřebitele je důležitým dokumentem i pro formulování **Strategie spotřebitelské politiky ČR 2021-2030**, která zde stanovené priority zohledňuje. Strategie navazuje na **Nový program pro spotřebitele** a zohledňuje i jeho hlavní priority. Zvýšená pozornost je věnována ochraně práv spotřebitelů v digitální ekonomice. Rozvoj digitální ekonomiky je pro ČR prioritou. Během krizové situace spojené se šířením onemocnění COVID-19 se navíc ukázalo, že právě digitální řešení jsou klíčová v boji proti COVID-19, a je tudíž nezbytné v této souvislosti věnovat pozornost i právům a ochraně spotřebitelů, jako je například ochrana osobních údajů, zajištění bezpečného připojení, fungování on-line platforem, ochrana před nebezpečnými výrobky nabízenými v on-line prostředí.

I nadále bude prioritou zajištění bezpečnosti výrobků nabízených na trhu a jejich souladu s požadavky právních předpisů, vymáhání dodržování požadavků právních předpisů a vymáhání předpisů na ochranu práv spotřebitelů. Dne 30. června 2021 byl zveřejněn návrh **nařízení o obecné bezpečnosti výrobků nahrazující směrnici 2001/95/ES o obecné bezpečnosti výrobků**. ČR podporuje jeho přijetí co nejdříve a vyvine za tímto účelem maximální úsilí. Prioritami v této oblasti jsou zejména zakotvení úpravy posilující bezpečnost výrobků při prodeji on-line, zohlednění vývoje nových technologií včetně umělé inteligence a zefektivnění stahování nebezpečných výrobků z trhu. Tento předpis by měl dle názoru ČR také navazovat na **nařízení (EU) 2019/1020** a měl by s ním být v souladu.

V roce 2022 se očekává zveřejnění legislativního návrhu týkajícího se informování a nekalých praktik ve vztahu k dopadům výrobků na životní prostředí. Hlavním cílem ČR je, aby navržená úprava spíše pozměňovala existující právní předpisy a aktualizovala je, než aby vytvářela novou legislativu. Navržená úprava by současně měla být vyvážená a přiměřená s ohledem na ekologické přínosy, vysokou míru ochrany spotřebitele a dopady na podnikatelské prostředí. Pokud jde o opravitelnost, bude třeba posoudit všechny možné dopady ekologické i dopady na podnikatelské prostředí či úroveň ochrany spotřebitele. ČR se bude aktivně podílet na vyjednávání všech budoucích návrhů v oblasti ochrany spotřebitele. ČR obecně usiluje o to, aby nově přijímaná právní úprava byla proveditelná, obsahovala jasně vymezená pravidla, která jsou nezbytná k dosažení stanovených cílů, a aby byla vyvážená a nevyvolávala právní nejistotu nebo nevytvářela neopodstatněnou administrativní zátěž. Pro řádně fungující trh je však stejně důležité, aby veškerá pravidla byla efektivně vymáhána, neboť jedině tak lze zajistit rovné podmínky na trhu pro všechny poctivé hráče.

Z pohledu zajištění odpovídající ochrany spotřebitele je vedle dostatečné hmotně právní regulace pro ČR důležité také nastavení odpovídajících postupů, které spotřebitelům umožní, aby se svých nároků efektivně domohli před orgánem veřejné moci. Dosud byl přitom v této otázce přístup mezi jednotlivými ČS EU odlišný a úroveň ochrany v tomto ohledu různá. Stávající celoevropský nástroj, kterým je oprávnění kvalifikovaných neziskových organizací podávat v případě porušení práv spotřebitelů žalobu na zdržení se protiprávního jednání, se přitom ukázal jako nedostačující. I proto Komise předložila v dubnu 2018 návrh nové legislativy, který byl závěrem roku 2020 přijat jako směrnice EP a Rady (EU) 2020/1828 ze dne 25. listopadu 2020 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES. Uvedená směrnice ukládá členským státům, aby nejpozději do 25. prosince 2022 do svých právních řádů zakotvily kolektivní soudní řízení, v jehož rámci se budou moci kvalifikované neziskové subjekty domáhat ochrany v zájmu dotčené skupiny spotřebitelů. V rámci zástupných žalob přitom bude možné požadovat vedle zdržení se protiprávního jednání také odpovídající plnění (náhradu újmy, slevu, opravu či výměnu zboží apod.). Národní úprava musí být uplatňována a v účinnosti nejpozději do 25. června 2023.

- Priorita:** **22. Efektivní vymáhání práv spotřebitelů a jasně vymezená pravidla pro ochranu spotřebitele, která budou proveditelná a nevytvorí neopodstatněnou administrativní zátěž (Gestor MPO)**
- Specifický úkol:** 22.1 Aktivně se zapojit do vyjednávání evropských legislativních návrhů v oblasti ochrany spotřebitele (Gestor MPO)
- Specifický úkol:** 22.2 Plnit opatření stanovená ve Strategii spotřebitelské politiky 2021-2030 (Gestor MPO)
- Specifický úkol:** 22.3 Připravit legislativní návrh, kterým se do českého právního řádu

implementuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 ze dne 25. listopadu 2020 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů, a to nejpozději s účinností od 25. června 2023 (Gestor MSp)

3.11 Ochrana duševního vlastnictví

Podpora ochrany duševního vlastnictví (dále také jen „IP“), a to jak průmyslového vlastnictví, tak rovněž duševního vlastnictví chráněného autorským právem, přispívá k oživení a odolnosti EU. Evropská komise dne 25. 11. 2020 k uvedenému tématu přijala **Akční plán pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU** (dále také jen „Akční plán“). Analytická část tohoto Akčního plánu dokumentuje situaci v celé EU týkající se tohoto oboru a je aktuální i pro problematiku vnitřního trhu. Akční plán stanovil celkem **5 klíčových oblastí**: 1. Zlepšit ochranu duševního vlastnictví, 2. Posílit využívání duševního vlastnictví a jeho sdílení; 3. Usnadnit přístup k duševnímu vlastnictví a jeho sdílení; 4. Boj proti padělání a lepší vymáhání práv duševního vlastnictví, 5. Podpora globálních rovných podmínek.

Průmyslového vlastnictví se týkají zejména připravovaná opatření v oblasti legislativy – Komise má navrhnout změny, které povedou k modernizaci předpisů týkajících se dodatkových ochranných osvědčení, průmyslových vzorů, zeměpisných označení a odrůd rostlin. Z nelegislativních opatření je to zejména podpora většího využívání průmyslového vlastnictví, zejména malými a středními podniky. Komise se chce zaměřit zejména na finanční podporu SMEs při ochraně práv průmyslového vlastnictví v podobě IP voucherů na přihlášky a strategické poradenství a na asistenční služby pro malé a střední podniky. V neposlední řadě je to pak záměr zajistit dostupnost průmyslového vlastnictví v dobách krize, prostřednictvím koordinace uzavírání licenčních smluv a udělování nucených licencí (zejména na léčiva), a zlepšit transparentnost a předvídatelnost poskytování licencí na patenty SEP (*standard essential – patents* – to jsou patenty na vynálezy, jejichž využití je nutné pro dodržení technické normy). S tím úzce souvisí také opatření uvedená v Inovační strategii – zejména zvyšování povědomí o významu ochrany průmyslového vlastnictví, a to jak v procesu vzdělávání ve školách, tak i ve výrobní a aplikační sféře, a také masívnější využívání průmyslově právních informací.

Oblast autorského práva je v Akčním plánu konkrétně zmíněna v bodech 2 a 4 až 6 V rámci bodu 2 (Lepší ochrana duševního vlastnictví) se uvádí, že v oblasti autorského práva se EK zaměří na podporu včasného a účinného provedení a zavádění dvou nově přijatých **směrnic o modernizaci rámce autorského práva** z roku 2019, konkrétně směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu a směrnice, kterou se stanoví pravidla pro některé online služby vysílatelů a přenosy vysílání. EK by měla v brzké době vydat pokyny k aplikaci čl. 17 **směrnice o autorském právu**. Zároveň EK připravuje několik hodnotících zpráv k dříve přijatým **autorskoprávním směrnicím a nařízením** (např. ke směrnici o době ochrany, o kolektivní správě práv, tzv. směrnice „Marrákeš“ a k nařízení o přenositelnosti obsahu). V rámci bodu 4 (Snadnější přístup a sdílení aktiv chráněných právem duševního vlastnictví) jsou autorská práva zmíněna v souvislosti s iniciativami EK v oblasti usnadnění poskytování licencí na duševní vlastnictví díky větší transparentnosti. V této oblasti EK připravuje studii o autorském právu a nových technologiích, která se zaměří na správu údajů v rámci autorského práva a umělou inteligenci. Výsledky studie by měly být k dispozici v roce 2021.

S autorskými právy souvisí také problematika boje s porušováním práv duševního vlastnictví (bod 5 Akčního plánu). V této oblasti bude EK i nadále sledovat uplatňování **směrnice 2004/48/ES o vymáhání práv a s ní souvisejících Pokynů k některým aspektům směrnice 2004/48/ES** z roku 2017. Podle EK je

nutno zintenzivnit boj proti pirátství a padělatelství, mj. v prostředí internetu, kde se objevují nové formy porušování práv, mj. různé formy nezákonného streamování apod. V této souvislosti EK hodlá vyjasnit odpovědnostní pravidla pro poskytovatele digitálních služeb, zejména na online platformách, skrze **akt o digitálních službách** (návrh čtvrté čtvrtletí 2020), posílit úlohu **Evropského úřadu pro boj proti podvodům** (OLAF) v boji proti paděláním a pirátství (2022) či vytvořit soubor nástrojů EU (tzv. EU Toolkit) proti paděláním, který stanoví zásady společné akce, spolupráce a sdílení informací mezi nositeli práv, zprostředkovateli a donucovacími orgány. Dále je autorské právo zmíněno v bodu 6. Akčního plánu (Rovné podmínky na celosvětové úrovni). V této oblasti plánuje EK pokračovat v aktivní účasti na jednáních Světové organizace duševního vlastnictví s cílem dosáhnout dohody o nové úmluvě zajišťující mezinárodní ochranu vysílatelů (rozhlasových a televizních organizací).

Priorita: **23. Podpora pro maximální využívání nástrojů ochrany průmyslového vlastnictví (Gestor ÚPV)**

Specifický úkol: 23.1 Podpora zvýšení povědomí o ochraně průmyslového vlastnictví (zvýšení povědomí o ochraně průmyslového vlastnictví na všech typech škol a univerzit, dále v oblasti transferu technologií a aplikační sféře, šíření povědomí o problematice průmyslového vlastnictví ve státní správě) (Gestor ÚPV)

Specifický úkol: 23.2 Podpora pro zvýšení využívání ochrany průmyslového vlastnictví (realizace grantových programů financovaných EK a EUIPO pro MSP, podpora MSP, inovačních a transferových center, podpora poradenských služeb, podpora ADR služeb při řešení sporů o průmyslové/ duševní vlastnictví) (Gestor ÚPV)

Specifický úkol: 23.3 Rozvoj mezinárodní spolupráce (rozvoj spolupráce s mezinárodními organizacemi v oblasti průmyslového vlastnictví, rozvoj mezinárodního systému přihlašování průmyslových práv, harmonizace postupů při správních řízeních s ostatními evropskými státy) (Gestor ÚPV)

Specifický úkol: 23.4 Využívání digitálních technologií pro rozvoj systému ochrany průmyslového vlastnictví (optimalizace řešení služeb, provozování snadno přístupných databází s průmyslově právními informacemi, optimalizace spolupráce s ostatními institucemi v oblasti výměny dat) (Gestor ÚPV)

Priorita: **24. Podpora ochrany autorských práv (Gestor MK)**

Specifický úkol: 24.1 Zvyšování povědomí o ochraně autorských práv, podpora legislativních a nelegislativních iniciativ EK plánovaných v Akčním plánu pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU, aktivní účast na jednáních WIPO týkajících se autorských práv) (Gestor MK)

Shrnutí priorit a úkolů

| <i>Priorita</i> | <i>Specifický úkol</i> | <i>Gestor</i> | <i>Vyhodnocení plnění specifických úkolů - ANO/NE (je možné přidat i krátký komentář)</i> | <i>Termín</i> |
|--|--|---|---|---------------|
| 1. Zlepšení fungování vnitřního trhu na úrovni EU | 1.1 Ve spolupráci s LMG státy usilovat o to, aby EK pracovala na zlepšení vnitřního trhu, být aktivní v LMG a pokračovat v diskuzi s EK a když to bude vhodné, předkládat poziční dokumenty. Využívat neformálních aktivit tzv. „Seconded national experts“ a taktéž českých zástupců v EHSV | MPO + všechny ostatní resorty | | Průběžně |
| | 1.2 Zasadovat se o zahrnutí pravidel pro zlepšení vnitřního trhu EU ve všech relevantních politikách | MPO + všechny ostatní resorty | | Průběžně |
| | 1.3 Pravidelně spolupracovat s podniky a střešními zaměstnaneckými a podnikatelskými organizacemi, zjišťovat přetrvávající překážky a administrativní a regulatorní zátěž, informovat je o nových či revidovaných návrzích, jejich projednání, transpozici a implementaci | MPO, MPSV a další resorty | | Průběžně |
| | 1.4 Podporovat schválení vhodné podoby nástroje pro mimořádné situace na jednotném trhu | MPO | | Průběžně |
| 2. Zlepšení implementace a vymáhání vnitřní legislativy na národní i unijní úrovni. Podávání informací o průběhu a výsledků infringementů v zásadních oblastech | 2.1 Podporovat široké tematické zaměření skupiny SMET, aktivně se účastnit jednání SMET a odstraňovat překážky v oblasti vybraných pilotních projektů na domácí úrovni | MPO ve spolupráci s MŠMT, MPSV, MZe a dalšími resorty | | Průběžně |
| | 2.2 Docílit užšího zapojení hospodářských partnerů a stakeholderů a jejich pravidelné informování ohledně aktivit ČR podporujících práci skupiny SMET | MPO | | Průběžně |
| | 2.3 Včasná a řádná transpozice a implementace legislativních aktů v případě potřeby po konzultaci s hospodářskými a sociálními partnery | Všechny resorty | | Průběžně |
| | 2.4 Zasadovat se o legislativně-technickou kvalitu, zahrnutí implementačních návodů a rozumných implementačních lhůt při projednávání návrhů předpisů EU a promítnout při projednávání legislativních návrhů principy „better regulation“. Diskutovat s EK zohlednění principu „one-in, one-out“ | MPO ve spolupráci s ostatními resorty | | Průběžně |
| 3. Řádně a spolehlivě fungující nástroje pro občany a podnikatele na vnitřním trhu | 3.1 Implementace nařízení k Jednotné digitální bráně s uživatelsky přehlednými a dostupnými informacemi a procedurami | MPO + všechny ostatní resorty odpovědné za implementaci SDG | | Průběžně |
| | 3.2 Pořádat semináře na propagaci vnitřního trhu a služeb pro podnikatele SOLVIT, JKM, ProCoP a PCPC | MPO | | Každoročně |
| | 3.3 Zvýšení počtu případů SOLVITU, JKM a ProCoP se zaměřením na zvyšování počtu podnikatelských případů u SOLVIT | MPO | | Každoročně |
| | 3.4 Získávání informací od podnikatelů za účelem mapování překážek na vnitřním trhu a diskuse jeho výstupů na národní i unijní úrovni a konzultovat s nimi o krocích k dalšímu zlepšení | MPO | | Průběžně |

| | | | | |
|---|---|------|--|-----------|
| | 3.5 Aktivně se ve spolupráci s EK a členskými státy podílet na vyjednávání revize nařízení eIDAS a evropské eID | MV | | 2021-2022 |
| | 3.6 Implementace tzv. balíčku k právu obchodních společností – online vytváření společností, zefektivnění postupů pro přeshraniční přeměny | MSp | | 2022 |
| 4. Prosazování pozic ČR při vyjednávání o návrzích v oblasti udržitelné správy a řízení společností a odpovědnosti v dodavatelských řetězcích | 4.1 Aktivně se podílet na vyjednávání o návrzích v oblasti udržitelné správy a řízení společností a odpovědnosti v dodavatelských řetězcích a dbát o přiměřenost regulace (samoregulace, dobrovolnost standardů flexibilita pro podniky) | MSp | | Průběžně |
| 5. Zefektivnění insolvenčního řízení v návaznosti na právo EU | 5.1 Implementace nástrojů včasného varování, preventivní restrukturalizace a druhé šance pro podnikající fyzické osoby | MSp | | 2022 |
| 6. Podpora volného pohybu zboží a služeb | 6.1 Zvýšit povědomí o principu vzájemného uznávání mezi dozorovými orgány a podnikateli | MPO | | 2021/2022 |
| | 6.2 Podporovat Komisi a být aktivní v rámci dalších vyjednávání o úplném prosazení směrnice o službách, která zajistí, aby členské státy EU dodržovaly stávající povinnosti včetně oznamovací povinnosti, s cílem identifikovat a odstranit možné nové regulační překážky ovlivňující zejména obchodní služby | MPO | | 2021-2025 |
| | 6.3 Aktivně se na domácí úrovni zasazovat o podporu vyhodnocování přínosu legislativního návrhu Komise na regulaci klíčových podnikatelských služeb prostřednictvím harmonizovaných norem | MPO | | 2021-2025 |
| 7. Přizpůsobení všech harmonizačních předpisů Novému legislativnímu rámci, zajištění jejich jednotné implementace a aplikace na vnitrostátní úrovni a provázanosti s evropskými normami | 7.1 Aktivní podpora aktivit souvisejících s prosazováním harmonizačních principů/právních předpisů na unijní a vnitrostátní úrovni a zajišťování jejich jednotné a účinné aplikace v praxi. Propagace využívání unijních norem ze strany třetích zemí | ÚNMZ | | Průběžně |
| 8. Podpora transformace cestovního ruchu | 8.1 Posílení dlouhodobé udržitelnosti odvětví cestovního ruchu (Evropská agenda pro cestovní ruch 2030/2050) | MMR | | Průběžně |
| | 8.2 Přezkum vhodnosti aktuální legislativy (směrnice o souborných cestovních službách) | | | Průběžně |
| 9. Podpora takové podoby novely koordinačních nařízení, která nepřinese disproporční zvýšení administrativní zátěže a povede ke spravedlivější alokaci nákladů na sociální zabezpečení migrujících (zejména přeshraničních) pracovníků | 9.1 Usilovat, aby úprava vysílání pracovníků k přechodnému výkonu práce do jiného členského státu (příp. při souběžném výkonu práce) nepřinášela zaměstnavatelům, resp. OSVČ nadměrné administrativní zatížení 9.2 V oblasti dávek v nezaměstnanosti usilovat, aby českým občanům zaměstnaným a pojištěným v jiných čl. státech EU byly při nezaměstnanosti zajištěny maximální možné nároky na dávky z těchto států | MPSV | | Průběžně |
| 10. Aktivní účast ČR na aktivitách Evropského orgánu pro pracovní záležitosti s cílem prosazovat, podporovat a usnadňovat volný | 10.1 Usilovat o promítnutí priorit ČR do programových dokumentů Evropského orgánu pro pracovní záležitosti, přičemž důraz bude kladen na to, aby aktivity orgánu měly reálnou přidanou hodnotu, pokud jde o přístup podniků a pracovníků k informacím o jejich právech a povinnostech v rámci přeshraničních aktivit, lepší uplatňování a vymáhání právních předpisů Unie v oblasti mobility pracovních sil v Unii, a | MPSV | | Průběžně |

| | | | | |
|--|--|---------------------|--|-----------|
| pohyb osob a volný pohyb služeb v rámci EU. | nepřinášely nadměrné nároky na administrativu členských států | | | |
| | 10.2 Účast ČR v informační kampani Evropského orgánu k sezónní práci (květen–říjen 2021) | | | 2021 |
| 11. V rámci přípravy rámcové pozice k legislativnímu návrhu ke zlepšení pracovních podmínek osob poskytujících služby prostřednictvím platforem důkladně a všestranně analyzovat navrženou unijní úpravu z hlediska jejích právních a praktických dopadů. | 11.1 Konstruktivně přispět k projednávání připravovaného návrhu EK v oblasti pracovních podmínek pracovníků platforem, zejména zajištění rovnováhy mezi ochranou pracovníků platforem a dalším rozvojem a přínosem této formy podnikání a nových flexibilních forem práce beroucí v úvahu potřeby a různorodost platforem. | MPSV | | 2022 |
| 12. Snižování požadavků a správních úkonů v oblasti vysílání pracovníků a zasazení se o digitalizaci a zjednodušení těchto postupů | 12.1 Prosazování využití jednotného formátu formuláře, kterým se ohlašuje vyslání s důrazem na umožnění elektronického podání tohoto formuláře ve všech ČS EU a podpora digitalizace vyslání v oblasti dopravy | MPSV, MPO | | Průběžně |
| | 12.2 Usilovat o to, aby se Evropský orgán pro pracovní záležitosti v zájmu zvýšení právní jistoty podniků i pracovníků v rámci přeshraničních aktivit zaměřil na usnadňování přístupu k informacím o právech a povinnostech dotčených subjektů | MPSV | | Průběžně |
| 13. Zajištění efektivní transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/958 o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání | 13.1 ČR se bude v rámci národní reformy i nadále snažit především o zjednodušování a zprůhlednění vstupních požadavků u těch profesí, kde uvolnění kritérií bude mít pozitivní dopad na tržní prostředí a spotřebitelské ceny | Všechny resorty | | Průběžně |
| | 13.2 Vytvoření funkčního systému pro testování přiměřenosti nových nebo změn stávajících profesních regulací tak, aby byly uspokojeny nároky, vyplývající ze směrnice, a zároveň tak, aby nedošlo k nadbytečnému zkomplikování budoucích úprav profesního regulatorního rámce | MŠMT | | Průběžně |
| | 13.3 Všeobecná podpora transparentnosti profesních regulací po celé EU a jejich řádného vykazování v databázi Komise všemi členskými státy, mimo jiné v souvislosti s čl. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/958 ze dne 28. června 2018 o testu přiměřenosti před přijetím nové právní úpravy povolání | | | Průběžně |
| 14. Pokračovat v budování Unie kapitálových trhů (CMU) v duchu jejích původních myšlenek | 14.1 Přístupovat konstruktivně k vyjednávání legislativních návrhů za současného zohledňování zájmů ČR | MF, spolugestor MPO | | 2021-2022 |
| 15. Pokračovat v ukončování platnosti bilaterálních investičních dohod, které mají mezi sebou uzavřeny členské státy EU nebo které jsou z hlediska rozhodnutí SDEU ve věci Achmea (C-284/16 ze dne 6. 3. 2018) v rozporu s právem EU | 15.1 Ukončování platnosti bilaterálních investičních dohod, které mají mezi sebou uzavřeny členské státy EU nebo které jsou z hlediska rozhodnutí SDEU ve věci Achmea (C-284/16 ze dne 6. 3. 2018) v rozporu s právem EU. | MF, spolugestor MPO | | 2021-2022 |
| 16. Strategický přístup k rozvoji jednotného digitálního trhu | 16.1 Dojednání DSA, který bude v co nejvyšší míře harmonizovat podmínky pro poskytování zprostředkovatelských služeb, aktualizovat fungující principy ze směrnice e-commerce a nebude vytvářet nadbytečné povinnosti pro poskytovatele | MPO | | Průběžně |

| | | | | |
|--|---|--|--|-------------|
| | 16.2 Dojednání DMA, který zajistí spravedlivé tržní prostředí pro fungování vnitřního trhu v oblasti digitálních služeb a zároveň zajistí, aby nedocházelo k přeměře regulace a potlačování tržních sil | ÚOHS | | Průběžně |
| | 16.3 Vyhodnocení proveditelnosti cílů stanovených v Digitálním kompasu 2030 pro oblasti digitalizace, veřejné správy, digitální transformace podniků, rozvoj digitálních dovedností a rozvoj infrastruktury a stanovení konkrétních kroků k jejich naplnění | ÚVL + MPO | | Průběžně |
| | 16.4 Hlubší prozkoumání vztahu digitální a zelené transformace, např. se zaměřením na energetickou účinnost digitální infrastruktury | ÚVL, MPO, MŽP | | 2021? |
| | 16.5 Koordinace národní pozice k otevřené strategické autonomii na digitálním trhu | ÚVL, MPO | | 2021-2022? |
| | 16.6 Aktivně se podílet na tvorbě evropského chápání digitální autonomie jako potřeby snížit závislosti a diverzifikovat dodavatelské řetězce klíčových služeb a zboží | ÚVL, MPO | | Průběžně |
| | 16.7 Využití CZ PRES k nastolení strategických priorit ČR na jednotném digitálním trhu EU a dohlédnout na přezkum eIDAS, tvorbu Data Act, vznik datových prostorů, regulační rámec pro umělou inteligenci, Program digitální politika a Deklarace o digitálních principech, dojednání revize směrnice NIS, případné dojednání nařízení o roamingu a ePrivacy | ÚVL, NÚKIB, MPO, MV, MZ | | 2021-2025? |
| 17. Podpora evropské datové ekonomiky (zejména v souvislosti s DGA, plánovaným Data Act a budováním evropských datových prostorů) | 17.1 Dojednání DGA tak, aby byly vytvořeny příznivé podmínky pro sdílení dat na vnitřním trhu | MPO, ÚVL, MV | | 2021-2022? |
| | 17.2 Prosazování proaktivního přístupu při tvorbě a vyjednávání o podobě nařízení Data Act, které má Komise představit v Q3-4 2021, a které má dále regulovat sdílení dat v rámci EU | MPO | | 2021-2023? |
| | 17.3 Naplňování cílů cloudové deklarace z října 2020 | ÚVL, MPO | | Průběžně |
| 18. Rozvoj umělé inteligence | 18.1 Naplňování krátkodobých a střednědobých cílů Národní strategie pro umělou inteligenci (NAIS), její pravidelné aktualizace ve Výboru pro AI a zintenzivnění spolupráce mezi gestory jednotlivých oblastí NAIS | MPO | | 2021-2025 |
| | 18.2 Nastavení vyváženého přístupu EU k regulatornímu rámci umělé inteligence | ÚVL ve spolupráci sMPO a všemi spolupolestory) | | 2021 a dále |
| | 18.3 Vytvoření propojeného a udržitelného digitálního ekosystému na podporu AI v EU | MPO | | 2021-2025 |
| | 18.4 Aktivní rozvoj spolupráce v oblasti rozvoje AI s Evropskou komisí a dalšími členskými státy | MPO | | Průběžně |
| | 18.5 Revize národní strategie pro umělou inteligenci | MPO | | 2021-2022 |
| | 18.6 Plnění úkolů ve vazbě na program Digitální Evropa (DIGITAL) se zaměřením na problematiku sektorových Testovacích a experimentálních zařízení s využitím umělé inteligence Centra pro digitální inovace (EDIHs) (tzn. podpora kandidátů z ČR na Evropská centra pro digitální inovace), začátek činnosti EDIHs v ČR a jejich první projekty k přispění akcelerace v digitalizaci MSP a veřejné správy | MPO | | 2021-2025? |
| 19. Zlepšení provázanosti průmyslové a vnitrotržní politiky | 19.1 Ve spolupráci s podobně smýšlejícími státy, případně ve skupině Přátel průmyslu usilovat o to, aby EK soustavně pracovala na zlepšení fungování vnitřního trhu a na důsledném zohledňování konkurenceschopnosti průmyslu ve všech politikách EU | MPO ve spolupráci se všemi resorty | | Průběžně |
| | 19.2 Ve vztahu k EK usilovat o vyjasnění konceptu ekosystémů, včetně jejich přesnějšího vymezení, role jednotlivých aktérů v ekosystémech, opatření pro jejich rozvoj, resp. oživení po covidové krizi, i s ohledem na to, aby nebyl narušen horizontální charakter vnitřního trhu. Vhodnými fóry jsou Rada pro konkurenceschopnost a její přípravné orgány a Komisí zřízené Průmyslové fórum | MPO | | Průběžně |
| 20. Aktivní uchopení a prosazování cílů nového legislativního návrhu | 20.1 Zintenzivnění spolupráce a aktivity na domácí úrovni ve vztahu k nové regulaci Komise v oblasti zahraničních subvencí ze třetích zemí | MPO, ÚOHS | | 2021-2025 |

| | | | | |
|--|--|-----------|--|------------|
| Komise, který by měl zajistit rovné soutěžní prostředí pro všechny subjekty působící na vnitřním trhu EU | 20.2 Zasazení se o dojednání nastavení kontrolních mechanismů v novém legislativním návrhu Komise tak, aby nedocházelo k snížení atraktivnosti vnitřního trhu pro zahraniční spolupráci v důsledku nejasných pravidel a neúměrnému nárůstu administrativní zátěže a časovým prodlevám jak na straně podniků, tak na straně národních a unijních orgánů. Zasazení se o vyrovnané rozdělení kompetencí mezi EK a ČS a snaha o to, aby na základě předkládaného návrhu neposilovaly kompetence EK v oblasti veřejných zakázek | ÚOHS, MPO | | 2021-2025 |
| 21. Zlepšení fungování vnitřního trhu v oblasti dopravy | 21.1 Aktivní účast ČR při vyjednávání podoby revize nařízení 1315/2013/EU o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě | MD | | Každoročně |
| 22. Efektivní vymáhání práv spotřebitelů a jasně vymezená pravidla pro ochranu spotřebitele, která budou proveditelná a nevytvoří neopodstatněnou administrativní zátěž | 22.1 Aktivně se zapojit do vyjednávání evropských legislativních návrhů v oblasti ochrany spotřebitele | MPO | | 2021-2025 |
| | 22.2 Plnit opatření stanovená ve Strategii spotřebitelské politiky 2021-2030 | | | |
| | 22.3 Připravit legislativní návrh, kterým se do českého právního řádu implementuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 ze dne 25. listopadu 2020 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů, a to nejpozději s účinností od 25. června 2023 | MSP | | 2021-2023 |
| 23. Podpora pro maximální využívání nástrojů ochrany průmyslového vlastnictví | <p>23.1 Podpora zvýšení povědomí o ochraně průmyslového vlastnictví (zvýšení povědomí o ochraně průmyslového vlastnictví na všech typech škol a univerzit, dále v oblasti transferu technologií a aplikační sféře, šíření povědomí o problematice průmyslového vlastnictví ve státní správě)</p> <p>23.2. Podpora pro zvýšení využívání ochrany průmyslového vlastnictví (realizace grantových programů financovaných EK a EUIPO pro MSP, podpora MSP, inovačních a transferových center, podpora poradenských služeb, podpora ADR služeb při řešení sporů o průmyslové/ duševní vlastnictví)</p> <p>23.3 Rozvoj mezinárodní spolupráce (rozvoj spolupráce s mezinárodními organizacemi v oblasti průmyslového vlastnictví, rozvoj mezinárodního systému přihlašování průmyslových práv, harmonizace postupů při správních řízeních s ostatními evropskými státy)</p> <p>23.4. Využívání digitálních technologií pro rozvoj systému ochrany průmyslového vlastnictví (optimalizace řešení služeb, provozování snadno přístupných databází s průmyslově právními informacemi, optimalizace spolupráce s ostatními institucemi v oblasti výměny dat)</p> | ÚPV | | Průběžně |
| 24. Podpora ochrany autorských práv | 24.1. Zvyšování povědomí o ochraně autorských práv, podpora legislativních a nelegislativních iniciativ EK plánovaných v Akčním plánu pro duševní vlastnictví na podporu oživení a odolnosti EU, aktivní účast na jednáních WIPO týkajících se autorských práv | MK | | Průběžně |